

**Сәулет, қала құрылышы және құрылыш
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС
НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ТЕМІР ЖОЛ ВОКЗАЛДАРЫН ЖОБАЛАУ

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ
ВОКЗАЛОВ**

**ҚР ҚН 3.03-15-2014*
СН РК 3.03-15-2014***

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің
Құрылыш, тұргын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер
ресурстарын басқару комитеті**

**Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального
хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства
национальной экономики Республики Казахстан**

Астана 2018

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Үлттық экономика министрлігінің Құрылыш, түрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалай басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН
ЖӘНЕ
ҚОЛДАНЫСҚА
ЕҢГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Үлттық экономика министрлігінің Құрылыш, түрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылышы және құрылыш істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз реесми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Құрылыш және түрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2018 жылғы 15 қарашадағы №235-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы)
И ВВЕДЕН В
ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 15 ноября 2018 года №235-НҚ

МАЗМУНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Негізгі ережелер	4
5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар	7
5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар	8
5.3.1 Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша жалпы талаптар	8
5.3.2 Жолаушылар мен қызметкерлерді үй-жайдан эвакуациялауға қойылатын талаптар	9
5.4 Темір жол вокзалдарын пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар	10
5.4.1 Аумаққа қойылатын талаптар	10
5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдер	13
5.4.2.1 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар	13
5.4.2.2 Жолаушылар платформалары мен қалқалар	16
5.4.2.3 Вокзалдық өткелдер	17
5.4.2.4 Терезелер, есіктер, баспалдактар, жолаушылар лифтілері, эскалаторлар және көтергіштер	17
5.4.3 Санитарлық-гигиеналық талаптар	18
5.4.4 Көрнекі ақпарат құралдарына қойылатын талаптар	19
5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау	21
5.5.1 Сумен қамту және канализация	21
5.5.2 Жылдыту, желдету және ауа баптау	22
5.5.3 Вокзалдарды электрмен қамту және жабдықтау	23
5.5.4 Сыртқы және ішкі жарықтандыру	25
5.5.5 Байланыс және сигнализация	26
5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету бойынша талаптар	26
5.7 Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік	29
5.8 Қоршаған органды қорғау	29
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИГИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША ТАЛАПТАР	30
6.1 Энергия тиімділігін қамтамасыз ету	30
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	31

KIPIСПЕ

Осы құжат нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының сәulet, қала құрылышы және құрылыш қызметі саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды реформалау шегінде өзірленді.

Осы құрылыш нормасында:

- нормативтік талаптар мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы ҚР ҚН «Темір жол вокзалдарын жобалау» «Гимараттар мен құрылыштардың, құрылыш материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

Осы құрылыш құжаты Қазақстан Республикасы аумағында қолданылатын құрылыштағы нормативтік-құқықтық актілер талаптарына сәйкес өзірленді.

Осы құрылыш нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері ҚР ЕЖ 3.03-115-2014 «Темір жол вокзалдарын жобалауда» келтірілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТЕМІР ЖОЛ ВОКЗАЛДАРЫН ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ВОКЗАЛОВ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыш нормалары темір жол вокзалдарының ғимараттарын жобалау үшін аумаққа, көлемдік-жоспарлық шешімдерге, инженерлік қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Осы құрылыш нормалары барлық жаңа және реконструкцияланатын темір жол вокзалдарын жобалауға және салуға таратылады.

1.3 Осы құрылыш нормаларының талаптары маусымдық қолданылатын ғимараттар мен құрылыштарды, жолаушылар павильондарын, қызметтік-жолаушылар ғимараттарын жобалауға таратылмайды.

*2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыш нормаларын қолдану үшін мынадай нормативтік құжаттар қажет:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Гимараттар мен құрылыштардың, құрылыш материалдары мен бұйымдардың қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 28 тамыздағы № 876 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының террористік түрғыдан осал объектілерінің тізбесі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен бекітілген Террористік түрғыдан осал, терроризмге қарсы объектілерді қорғау жүйесіне қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 23 қантардағы № 55 бұйрығымен бекітілген Теміржол вокзалдары қызметтің ұйымдастыру қағидалары.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 156 бұйрығымен бекітілген «Көлік құралдарына және жолаушыларға қызмет көрсету бойынша санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2016 жылғы 29 қарашадағы № 1111 бұйрығымен бекітілген «Гимараттарда, бөлмелер мен құрылыштарда өрт кезінде адамдарды ақпараттандыру және эвакуациялауды басқару автоматтандырылған өрт белгілері мен автоматтандырылған өрт сөндіру жүйелерімен жабдықтау бойынша талаптар» техникалық регламенті.

Ресми басылым

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 439 бұйрығымен бекітілген «Әрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 2.01-01-2013 Құрылыс конструкцияларын tot басудан қорғау.

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 2.04-02-2011 Шудан қорғау.

ҚР ҚН 3.01-01-2013 Қала құрылышы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылышын салу.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ҚН 4.01-03-2013 Сүмен жабдықтау мен кәріздің сыртқы желілері мен имараттары.

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаны жылдыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ҚН 4.04-07-2013 Электр техникалық құрылғылар.

ҚР ҚН 5.01-02-2013 Ғимараттар мен имараттардың негіздері.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдалану кезінде жыл сайын ағымдағы жылдың жағдайы бойынша жасалған және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналына сәйкес келетін «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілердің тізбесі» ақпараттық каталог бойынша сілтемелік құжаттардың қолданылуын тексерген жөн. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы нормативті пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алған жөн. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай жойылса, онда оған сілтеме жасалған ереже, сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады.

(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық)

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

* Осы құрылыш нормаларында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық):

3.1 Темір жол вокзалы: Халықта олардың жүгін, жолжүгін санатына байланысты темір жол көлігімен тасымалдау және қабылдау-беру қызметтерін көрсетуге арналған ғимараттар, құрылыштар (жолаушылар платформаларын, вокзал өткелдері мен вокзал жаны аумағын қоса алғанда) мен өзге де мүлік түрлерінің кешені.

3.2 Вокзал өткелі: Жолаушылар платформаларын, жолаушылар ғимараты мен вокзал жаны алаңын функционалдық-жоспарлық мақсатта өзара байланыстыруға және олар арқылы перронды темір жол жолаушыларының өтуіне және «өзінің» тиісті платформасына және (немесе) кері бағыттағы өткелге отыру орнына шығаратын платформаларды қызылстыруға арналған вокзалдың құрамдық бөлігі (элементі).

3.3 Конкорс: Жолаушылардың вокзал жаны алаңынан немесе жолаушылар ғимаратынан платформаларға (кейде темір жолдардың басқа жағына) және кері бағытта (сөйтіп өзіндік вокзал өткелі қызметін атқарады) өтуіне, сонымен қатар жолаушыларға қысқа уақыттық қызмет көрсетуге және олардың пойыздарды күтүіне арналған вокзал үй-жайы.

3.4 Темір жол вокзалының класы: Орындалған жұмыс (көрсетілген қызмет) көлемі мен техникалық жараптандырылуына байланысты белгіленген темір жол вокзалының мәртебесі.

3.5 Шағын сәулеттік пішіндер: Жолаушылар ағынын ұйымдастыру, жолаушылардың жүру және бағдар алу қауіпсіздігін қамтамасыз ету, технологиялық ақпарат алу әрекеттерін жақсартуға, жолаушыларға барынша жайлы қызмет көрсету жағдайын жасауға, вокзалды ұйымдастыру мен жайластыруды күшетуге, оның тартымдылығы мен эстетикалық сапаларын арттыруға арналған функционалдық, ақпараттық және сәндік мақсаттағы заттардың, құрылыштар мен құрылғылардың белгілі бір номенклатурасын қамтитын вокзалдың құрамдық бөлігі.

3.6 Жолаушылар перроны: жолаушыларды отырғызу, тұсіру, сонымен қатар жүк пен жолжүкті тиеу, тұсіру жүзеге асырылатын темір жолдарға іргелес жатқан темір жол вокзалы ғимаратының жаңында орналасқан темір жол вокзалының аймағы.

3.7 Жолаушылар платформасы: Темір жолдар арасында орналасқан және жолаушыларды отырғызу мен тұсіруге арналған темір жол вокзалының аймағы.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Нормативтік талаптардың мақсаты – жолаушылар мен қызметкерлердің өмірін, денсаулығын сақтау, мұлікті сақтау мен қоршаған ортаны қорғау, өрттің туындау және таралу ықтималдығын азайту, темір жол вокзалдарын салу мен пайдалану кезінде энергетикалық тиімділік пен ресурстарды үнемдеу мақсатында темір жол вокзалдары ғимараттарының қауіпсіздігін, оларды пайдаланудың барлық кезеңінде көтергіш конструкциялардың сенімділігін қамтамасыз ету.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Темір жол вокзалдарының ғимараттарында үй-жайлардың оңтайлы өзара байланысы қамтамасыз етілуі, темір жол желілері, жолаушылар тасымалын ұйымдастыру бойынша негізгі және қосалқы процестер тиімді пайдаланылуы, оның ішінде вокзалдар өзінің мақсатына сәйкес келуі тиіс.

4.2.2 Механикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында ғимараттың негізі мен көтергіш конструкциялары технологиялық нормаларды сақтай отырып, өзіндік ықпалдар мен беріктігіне әсер ететін жүктемелерді ескере отырып жобалануы және салынуы және ескерту мен қорғаныс шараларын қамтамасыз ете отырып пайдаланылуы тиіс.

4.2.3 Вокзал ғимараттарының механикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін құрылыш конструкциялары оны салу мен пайдалану кезінде жалпы тұжырымдаманы әзірлеу кезеңінде құрылыштың сенімділігі мен орнықтылығына кепілдік беруі тиіс.

4.2.4 Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында темір жол вокзалдарында өрт ошағын ерте анықтау, адамдарға хабарлау, қауіпсіз әрі жылдам эвакуациялау, үй-жайлардағы өртті жою жағдайлары қарастырылуы тиіс.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

4.2.5 Шыға беріс аймақтар мен эвакуациялау жолдары жолаушылар мен қызметкерлерді үй-жайдан қауіпсіз және жылдам эвакуациялау үшін жағдайды қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.6 Темір жол вокзалдары мен вокзал жанындағы кешендер ғимараттарында аумақтың көріктендірілуін, көлемдік-жоспарлық шешімдерді, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып, ғимаратты пайдалану кезінде жолаушылар мен қызметкерлердің өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін қажетті жайлыш орналасу жағдайлары жасалуы тиіс.

4.2.7 Темір жол вокзалы аумағында көлік құралдарының халыққа, сонымен қатар осы аудандағы адамды қоршаған қалалық ортаға әсер ететін кері әсерлердің алдын алу шаралары (санитарлық-гигиеналық нормалар талаптарына сәйкес) қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.8 Темір жол вокзалдары ғимараттардың қызмет ету мерзімі ішінде ондағы үй-жайлардағы ауаның құрамында қауіпті ластаушы заттардың болуына, микроклиматқа, жарықтандырылуға, инсоляцияға, күннен қорғанысқа, шуға, тербеліске байланысты адам денсаулығына келетін қауіптерді ескере отырып жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.9 Темір жол вокзалдары ғимараттарының инженерлік желілөрі аталған участкенің климаттық жағдайын ескере отырып, шығындалатын энергияның ең төменгі мөлшері қамтамасыз етілетіндегі жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.10 Темір жол вокзалдары мен вокзал жанындағы аландарды адамдардың кедергісіз жүруіне жағдай жасау, оның ішінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарты үшін олардың мақсатына сәйкес жерлерге жағдай жасауды қамтамасыз етуді ескере отырып жобалау және салу керек.

4.2.11 Темір жол вокзалдарын жер теліміне экологиялық талаптарды сақтай отырып және қоршаған ортаға кері әсер етуді мейлінше төмендете отырып орналастыру қажет.

4.2.12 Темір жол вокзалдарын жобалаған кезде қайталама ресурстарды пайдалану, атап айтқанда оларды таңдағаннан кейін экологиялық үйлесімді құрылыс материалдары мен бұйымдарын екінші рет қолдану бойынша шарттарды сақтау қажет.

*4.2.13 Теміржол вокзалдарын жобалау кезеңінде объектінің Қазақстан Республикасының террористік түрғыдан осал, объектілері тізіміне жататынын анықтау және объектінің терроризмге қарсы қорғаудың тиісті жүйесін жасау үшін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен бекітілген Террористік түрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес шаралар қабылдау қажет (Толықтырылды – ҚТУКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық).

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Жолаушыларға қызмет көрсетуге және оларды жақын және алыс қашықтықтарға тасымалдауға арналған темір жол вокзалдары мен вокзал кешендерін жобалау кезінде «Темір жол вокзалдарының қызметін ұйымдастыру ережесінің» талаптары ескерілуі тиіс, «Ғимараттар мен құрылыштардың, құрылыс материалдары мен

бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің және «Көлік құралдары мен жолаушыларға қызмет көрсету объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерінің талаптарын сақтай отырып, оларды бір әкімшілік бағыныстағы темір жол станцияларының біріне орналастыру керек.

5.1.2 Орындалған жұмыс (қызмет) көлеміне, жолаушылар ағыны мен техникалық жарақтандырылуына байланысты темір жол вокзалдарын мынадай кластарға бөлу керек: кластан тыс, 1 класс, 2 класс, 3 класс.

5.1.3 Кластан тыс және 1-ші класты темір жол вокзалдарында қосымша қол жүктөрін сақтау камералары, транзиттік жолаушылардың ұзақ уақыт демалу бөлмесі, тамақтану пункті, шаштараз, дүкен, сауда дүнгішектері, пошта бөлімшесі, айырбастау пункті, дәріхана, банкомат, төлем терминалдары, интернет (WI-FI) болуы тиіс.

5.1.4 Темір жол вокзалдарына мыналар кіруі тиіс: жолаушылар ғимараттары мен павильондар, қалқандардан тұратын жолаушылар платформалары, бір немесе бірнеше деңгейлі жаяу жүргіншілер өткелдері, шағын сәулеттік пішіндер, көрнекі коммуникациялар мен жолаушылар тасымалдарын ұйымдастыруға қажетті өзге де құрылыштар.

5.1.5 Темір жол вокзалдары ғимараттарының көлемі мен жоспары вокзалдың есептік тәуліктік жолаушылар ағыны негізінде анықталатын есептік сыйымдылық нормасына байланыст белгіленуі тиіс.

5.1.6 Темір жол вокзалын жобалау кезінде жолаушыларды тасымалдау көлемінің артуына байланысты вокзал жұмысының технологиялық процесі мен пойыздардың журу қауіпсіздігін ескере отырып, оны келешекте ең аз шығын жұмсалатындаі кеңейту мүмкіндігін қарастыру қажет.

5.1.7 Техника-экономикалық негізdemelerde төмендегідей сипаттамалар мен көрсеткіштер белгіленуі тиіс:

а) құрылыштың мамандандырылуы, қызмет көрсетілетін жолаушылардың негізгі санаттары (жергілікті және алысқа қатынас, қала маңындағы немесе тіпті қалаішілік қатынас, халықаралық қатынастар және т. б.);

б) есептік мерзімде және аралық кезеңдер бойынша бір тәулікте және қарбалас сэттерде жолаушыларды, жолжүктөрді, сонымен қатар жүктөр мен пошталарды (оларды вокзалда өндеу жағдайында) күтілетін тасымалдау көлемдері;

в) перрон өлшемдері мен типін анықтауға негіз болатын сыртқы көлік құралдарының бірліктері мен типтерінің есептік саны (тәулігіне, «қарбалас» сэтте);

г) вокзалдың қаланың әртүрлі аудандарымен және функционалдық аймақтармен, сонымен қатар осы вокзалдың өзге қалалық мақсаттағы негізгі көліктік және ең ірі қоғамдық құрылыштармен және олардың шоғырлану аймақтарымен өзара байланысу тәртібі;

д) вокзал алды алаңының көлемі мен қозғалысын ұйымдастыруды анықтауға негіз болатын көлік бірліктерінің есептік саны (тәулігіне, «қарбалас» сэтте) және барлық қалалық көлік типтері.

5.1.8 Қайта тұрғызылатын немесе реконструкцияланатын темір жол вокзалдарының жобалары төменде келтірілген талаптарды қанағаттандыруы тиіс:

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

а) жолаушыларға қызмет көрсетудің тиімді жағдайларын қамтамасыз ету және оларды жөнелтуге, келуге немесе отырғызуға байланысты барлық операцияларға кететін уақыт шығынын қысқарту мақсатында ғимараттардың, құрылыштар мен құрылғылардың қажетті құрамын қарастыру;

б) қаланың нақты мәдени-тариҳи, ұлттық және өзге жергілікті ерекшеліктерін ескере отырып, оның тиісті бөлігінің немесе тіпті бүкіл қаланың тиісті бөлігінің қолданыстағы және жобаланатын құрылыштың құрылыш сәулет-композициялық және стильдік сипатын есепке алу;

в) ҚР ҚН 3.01-01 сәйкес анықталатын құрылыш ауданының табиғи-климаттық ерекшеліктерін, сонымен қатар табиғи ландшафтын, көгалдандыру сипатын, жер бедерін, геологиялық, сейсмикалық және өзге нақты жағдайларды есепке алу;

г) вокзал кешенінің барлық объектілерінде келешекті конструктивті шешімдерді, құрылыш және қаптау материалдарын, технологиялық және инженерлік жабдықты қолдану арқылы құрылыш жүргізу және пайдалану үнемділігін қамтамасыз ету;

д) анықтамалар жинау, билеттерді сату, компостерлеу және тіркеу, жолжұкті, поштаны, жүктерді қабылдау, беру және тасымалдау операцияларын орындау, сонымен қатар үй-жайлар мен аумақтарды қамту және тазалау кезінде механикаландыру және автоматтандыру құралдарын кеңінен қолдану арқылы жолаушыларға қызмет көрсетудің озық әдістерін қарастыру.

5.1.9 Вокзалды (жана, реконструкцияланатын) елді мекен мен станцияның жоспарлық құрылымын ескере отырып, көлік торабының технологиялық және сәулет-қала құрылышы шешімдері негізінде жобалау керек, мұнда вокзалмен қатар, бір-бірімен технологиялық байланысқан келесідей элементтер кешені қарастырулы туіс:

- вокзалға кіреберістер мен келетін жолдардан, қоғамдық және жеке көліктің тоқтау бекеттерінен, тұрақтау орындарынан, автотұрақтардан, көріктендіру элементтерінен тұратын вокзал маңы алаңы (елді мекен тарабынан аумақ вокзалына іргелес орналасқан);

- темір жол станцияларының (перрон) жолдары, темір жолдар арқылы өтетін өткелдер, өзге көріктендіру объектілері орналастырылатын перрон;

- өзара байланысқан технологиялық және сәулет-композициялық шешімдер негізінде мүмкіндігінше вокзалдардың жолаушылар ғимараттарымен біріктірілетін немесе оқшауланатын темір жол станциясының қызметтік-техникалық және көмекші ғимараттары мен құрылыштары.

5.1.10 Аралдық, тұйыққа тірелген немесе құрама типті темір жол вокзалдарын жобалауға олардың арнайы техника-экономикалық негіздемесі кезінде тек бірыңғай жағдай ретінде жол беріледі.

5.1.11 Темір жол вокзалдарының жоспарлануы және жалпы композициясына негізгі талап – жолаушыларға ең жақсы қызмет көрсету талабын қанағаттандыруы туіс.

5.1.12 Темір жол вокзалдары ғимараттарының сәулеті тұрмыстық, санитарлық-гигиеналық талаптарды, қала құрылышы және көркемөнер талаптарын қанағаттандыруы туіс.

5.1.13 Темір жол вокзалдарының есептік сыйымдылығы мұнда бір мезетте орналасатын жолаушылар мен келушілердің (қарсы алушылар мен шығарып салушы, анықтама жинаушы, билет сатып алушы адамдардың және т. б.) санына тең болуы туіс

және бұл алыс және қала маңындағы бағыттар жолаушылары үшін жеке-жеке белгіленеді.

5.1.14 Темір жол вокзалдарының есептік сыйымдылығының нормасын бір тәулік ішінде жолаушылар ағынының біркелкі емес таралуы, пойыздардың түнгі уақытта жөнелтілуі, билеттердің алдын-ала сатылмауы немесе вокзалдың елді мекеннен алшақтығы негізінде қабылдау керек.

5.1.15 Қалаішілік және қала маңына қатынайтын, қыдыру, экскурсия және демалу мақсатында жол жүруші жолаушылар үшін жолаушылар үй-жайының сыйымдылығы есептелмейді. Жолаушылардың бұл санаты үшін қараңғылатылған қалқандар және билет кассаларының немесе билеттер сатуға арналған автоматтардың қажетті саны қарастырылуы тиіс.

5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Жобалау кезінде темір жол вокзалы ғимаратының талап етілетін сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету үшін:

- оны мақсаты бойынша пайдалану шарттарын;
- коршаған ортаның құтілетін әсерін;
- қабылданатын материалдардың сипаттарын, оларды ортаның жағымсыз әсерлерінен ықтимал қорғау қуралдарын, сонымен қатар олардың сипаттарының нашарлау мүмкіндігін ескеру қажет.

5.2.2 Вокзалдардың конструктивтік шешімдері накты қала құрылышы мен табиғи жағдайлар жиынтығына, негізгі технологиялық процестер құрамына және ең ілгерінді саналатын индустримальдық құрылыш әдістеріне сәйкес келуі тиіс.

5.2.3 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету мақсатында конструкциялар мен бөлшектер ҚР ҚН 2.01-01 ылғалдың, төменгі температуралың, қатаң ортаның, биологиялық және өзге де кері факторлардың ықтимал әсерлеріне қатысты қажетті деңгейде орнықты материалдардан дайындалуы тиіс.

5.2.4 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету үшін темір жол вокзалдарының конструкциялары мен негіздері оларды пайдалану параметрлеріне әсер ететін сыртқы әсерлерге, конструкциялардың меншікті салмағына, жұмыстық жүктемелерге, жарылыс құштеріне, гидростатикалық мен топырақ жүктемелеріне, су тасқындарынан (орташа қайталану аралығы) және т. б. туындастырылған жүктемелерге байланысты ғимараттың көтергіш бөліктерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қарастыра отырып жобалануы және салынуы тиіс.

5.2.5 Сейсмикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында темір жол вокзалдары ғимараттарын жобалау кезінде конструкциялар мен қосылыстарда пластикалық деформациялардың дамуы кезінде конструктивтік жүйelerдің орнықтылығы мен геометриялық өзгеріссіздігін қамтамасыз ететін және олардың морт бүлінуін болдырмайтын конструктивтік шараларды қарастыру керек.

5.2.6 Вокзал ғимараттары конструкцияларының орнықтылығы мен ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ету үшін:

- кез келген сипаттағы бүлінудерді (мысалы, иілу, морт, қажу);

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

- пішіннің орнықтылығының жоғалуын;

- ғимараттың пайдаланылуын тоқтату қажеттілігіне әкеп соқтыратын құбылыстарды (мәселен, материал сипаттарының, иілгіштіктің нашарлауы, қосылыстардың жылжуы, сонымен қатар жарықтардың шамадан тыс ашылуы нәтижесінде туындаған асқан деформациялар) болдырмау керек.

5.2.7 Жобалау кезеңінде жобаланатын объектілердің нақты пайдалану жағдайларын, сонымен қатар олардың есептік қызмет ету мерзімдерін ескере отырып, вокзал ғимараттары мен құрылыстарының конструкциялары мен негіздерінің ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ету бойынша қажетті шаралар қолданылуы тиіс.

5.2.8 Ғимараттардың сенімділігі мен ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ету мақсатында темір жол вокзалдарының конструкцияларында ғимараттың сапасы мен механикалық беріктігін айтартықтай арттыратын құрама материалдарды қолдану керек. Материалдың сипаттамасы бүкіл құрылыстың тоттануға, химиялық және радиациялық төзімділігін, отқа төзімділігін және ауа-райы құбылыстарына орнықтылығын қамтамасыз етуі тиіс.

5.2.9 Оңтүстік аймақтарда орналасқан вокзалдар жобаларында тиісті конструкцияларды орнату және негізгі жолаушылар үй-жайларын аралық желдету арқылы үй-жайлардың күннен қорғалуын қарастыру қажет.

5.2.10 Темір жол вокзалы конструкцияларында қажет жағдайда жаңбыр, жер асты суларының, еріген сулардың ғимараттың көтергіш және қоршау конструкцияларына енуін болдырмайтын тиісті шаралар қабылдануы тиіс.

5.2.11 Ғимараттың негіздері мен іргетастарын жобалаған кезде ҚР ҚН 5.01-02 талаптарына сәйкес инженерлік-геологиялық және гидрогеологиялық жағдайларға ұқсас жобалау, салу мен пайдаланудың бар тәжірибесін ескеру керек.

5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар

5.3.1 Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша жалпы талаптар

5.3.1.1 Ғимараттың өрт қауіпсіздігі мен көлемдік-жоспарлық шешімі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар», «Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.3.1.2 Вокзал ғимараттарында есептік пайдалану шарттары негізінде, сонымен қатар шүғыл жағдайда олардың қауіпсіздігі мен сенімділігі және бүкіл мерзім ішінде өрт қауіпсіздігі қамтамасыз етілуі тиіс.

5.3.1.3 Темір жол вокзалдарына екі бойлық жағынан «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне сәйкес өрт автомобилдерінің кіретін жолы қамтамасыз етілуі тиіс.

5.3.1.4 Вокзал ғимараттары мен құрылыстары өрт сөндірушілердің адамдарды құтқару жұмыстарын тиісті ретпен жузеге асыратындей, жалынды барлық қажетті құралдармен өшіруді бақылауды қамтамасыз ететіндей жобалануы және салынуы тиіс.

5.3.1.5 Темір жол вокзалдарының ғимараттарында өрт кезінде ғимараттан қауіпсіз, аялдаусыз және еркін жолмен шығуды қамтамасыз ету қажет.

5.3.1.6 Ғимараттар мен құрылыстар пайдалану кезінде қызметкерлер мен жолаушыларды қорғауды қамтамасыз ету үшін өрттен сақтандыру мен таралмау шараларын ескере отырып жобалануы тиіс.

5.3.1.7 Вокзал ғимаратында өрттен қорғауды қамтамасыз ету мақсатында өрт қаупі жағдайында орталықтан бақылау пультіне хабарлама беретін өрт-күзет сигнализациясының бақылау панелін орнату қажет.

5.3.1.8 Вокзалдарды жобалаған кезде баспалдақ торларында орналастырылатын ішкі эвакуациялық баспалдақтарда жолаушылар мен қызметкерлер, сондай-ақ өрт кезінде эвакуациялау қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажет.

5.3.1.9 Темір жол вокзалдары ғимараттарды бөліктерге бөлу арқылы өрт кезінде оттың үй-жайдың ішіне және жақын орналасқан құрылыстарға таралмауын ескере отырып жобалануы тиіс.

5.3.1.10 Ғимараттар мен олардың элементтерінің өрт қауіпсіздігі салу барысында, жобалау, реконструкциялау, жөндеу немесе техникалық қызмет көрсету кезінде өрттің алдын-алу бойынша қолжетімді шаралармен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.3.1.11 Тұтінге қарсы желдету жүйесі баспалдақ торлары мен әртүрлі өрт бөліктерін хабарлайтын лифтілік шахталарды қорғауға арналған сорғыш тұтінге қарсы желдеткіш жүйесінен басқа әрбір өрт бөліктері үшін дербес болуы тиіс.

5.3.1.12 Вокзалдарды салған, жобалаған және реконструкциялаған кезде отқа төзімділігі кемінде I, II, III және IV дәрежелі, өрт қауіптілік класы C0 ғимаратты қарастыру қажет. Жанатын көтергіш құрылыс конструкцияларын қолдануға жол берілмейді.

5.3.2 Жолаушылар мен қызметкерлерді үй-жайдан эвакуациялауға қойылатын талаптар

5.3.2.1 Темір жол вокзалдарын жобалау кезінде үлкен кезекті болдырмау үшін билет кассаларының аумағы арқылы және қол жүгі мен жолжүгін қабылдау және беру аумағы арқылы жөнелтілетін жолаушылардың есептік санын қамтамасыз ету қажет.

5.3.2.2 Нормативтік белгіленген уақыт бойында эвакуацияны қамтамасыз ету мүмкінсіздігі жағдайында өртке қауіпсіз аймақтар қарастырылуы тиіс.

5.3.2.3 Үй-жайдың ең алшақ нүктесінен өрттен қауіпсіз аймаққа дейінгі шекті жол берілген қашықтық нормативтік белгіленген эвакуациялау уақыты бойында қолжетімді шекте болуы тиіс.

5.3.2.4 Екінші эвакуациялық шыға беріс есік ретінде қолданылатын 3-ші типті есіктер жанбайтын материалдардан дайындалуы және немесе эвакуациялық шыға беріс есіктер деңгейінде орнатылатын балкондар мен аландар арқылы үй-жайлармен өзара байланысты болуы тиіс.

5.3.2.5 Ғимараттар мен құрылыстар эвакуациялаудың нормативтік уақытының бойында өрттің таралуын шектеу үшін тиісті белгіленген отты тежейтін клапандар арқылы сақталуы және пайдаланылуы тиіс.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

5.3.2.6 Вокзал ғимараттарында орналасатын қонақ үйлерде жеке эвакуациялау жолдары болуы тиіс.

5.3.2.7 Адамдарды ғимараттардың жер үсті қабаттарынан да, жертөледен немесе цокольдық қабаттардан да эвакуациялауға арналған баспалдақ алаңдарында жертөледен немесе цокольдық қабаттан қабат биіктігінің бойымен 1-ші типті өртке қарсы саңылаусыз арақабырғамен бөлінген тікелей сыртқа шығатын орындар қарастыру керек.

5.3.2.8 Барлық өткелдер, эвакуациялық жолдар мен ғимараттан шығатын орындар еркін болуы тиіс. Темір жол вокзалдарының ғимараттари жанатын «Шығу» көрсеткіштерімен, қарау үшін қолжетімді орындарда орналастырылған эвакуациялау жоспарымен, шұғыл қызметтерді шақыру телефондары көрсетілген кестелермен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.3.2.9 Баспалдақ алаңдарында ғимаратқа іргелес жатқан аумаққа тікелей немесе жапсарлас дәліздерден есік арқылы арақабырғалармен бөлінген вестибюль арқылы шығатын орындар қарастырылуы тиіс.

5.3.2.10 Эвакуациялық шыға беріс ойықтарға жылжымалы және көтеру-түсіру есіктерін, айналатын есіктерді, турникеттер мен жолаушылардың еркін өтуіне кедергі келтіретін басқа да заттарды орнатуға тыйым салынады.

5.4 Темір жол вокзалдарын пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қоргауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Аумаққа қойылатын талаптар

5.4.1.1 Жаңа, кеңейтілетін, реконструкцияланатын, сонымен қатар қолданыстағы темір жол вокзалдарына арналған алаң таңдауға қойылатын талаптар жер, су ресурстар бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттарға, сондай-ақ ҚР ҚН 3.01-01 талаптарына сәйкес қабылданады.

5.4.1.2 Темір жол вокзалдарын бүкіл вокзал кешені (жолаушыларға арналған темір жол станциясы және вокзал жаны алаңдары) мен оған іргелес аумақтарды бірыңғай технологиялық, қала құрылышы, жоспарлау шешімдері негізінде жобалау керек.

5.4.1.3 Оңтүстік аймақтарда орналасқан кластан тыс вокзалдарда таза ауада күту орындарын орналастыруға, жарықтандырылған алаңдарды қолдануға, оларды сәндік көгалдандыруға және суландыруға, тіпті терраса-бақтар мен вокзал ғимараттарының шатырларына орналастырылатын бақтар қарастыруға жол беріледі.

5.4.1.4 Темір жол вокзалдарын санитарлық-қорғаныс аймақтарының аумағына орналастыруға жол берілмейді. Қызметтік үй-жайлардың шыға берісіндегі темір жол жолдарына жақын қоршаулар (кедергілер) орнатылуы тиіс.

5.4.1.5 Құрылыштың аралық кезеңдерінде вокзалдың барлық негізгі даму кезеңдерінде оның жұмыс істеуіне арналған оңтайлы жағдайларды қамтамасыз ететін аяқталған сәулет-жоспарлау шешімдер болуы және жолаушылар мен қызметкерлер үшін қажетті жайлыштық қарастырылуы тиіс.

5.4.1.6 Темір жол вокзалын салуға арналған жер телімін таңдау кезінде талап етілетін негізгі факторлар қатарына қажетті жер ауданының, іргелес қалалық және ауылдық

көшелер мен аландардан негізгі ғимаратқа ыңғайлы қатынас мүмкіндігінің, қоғамдық көлік жүйелері мен жаяу жүргіншілер көпірлерінің болуы жатқызылады.

5.4.1.7 Темір жол вокзалдарының жер телімдеріне жолаушылар ғимаратын, перрон, платформалар, жолаушылардың жаяу жүру жолдарын, автомобилдер жүретін жерлер мен автомобиль тұрақтарын, шаруашылық алаңдарын, көгалдандыру алаңдарын орналастыру керек.

5.4.1.8 Вокзал жаны алаңдарын сыртқы көлік (магистралдық және қала маңындағы) пен қалалық көліктің барлық түрлерінің өзара байланысының оңтайлы жағдайлары қамтамасыз етілетіндей жобалау керек. Вокзал жанының алаңы мен вокзалды көлік пен жаяу жүргіншілер ағынының қозғалу жолдарын мүмкіндігінше толықтай бөлу арқылы жергілікті көліктің ыңғайлы кіру орындары мен тұрақтау аймақтарын, жаяу жүргіншілердің ыңғайлы жолдарын құруды ескере отырып орналастыру және жобалау керек.

5.4.1.9 Вокзал жанының алаңына кез келген қалалық көлік құралының келуіне, қозғалу жолдарына және маневр жасау участеклеріне арналған аумақ және бірнеше пост, сондай-ақ оларды жөнелтуге арналған аумақ пен бірнеше пост қарастыру керек. Вокзалдарда вокзал жаны алаңындағы қозғалыс ағындарын бөлудің кеңістіктік шешімі қамтамасыз етілуі тиіс. Вокзал жаны алаңдарында жолаушыларды отырғызу және тұсіру участеклері, транзиттік көліктен оқшауландырылған қоғамдық, арнайы, жүк және жеке көлік құралдарын қысқа уақыттық және ұзак уақыттық сақтауға (тұрып қалу) арналған тұрақтар бөлінуі тиіс.

5.4.1.10 Жобада вокзал жанының алаңын көріктендіру және көгалдандыру қарастырылуы тиіс. Мұнда көзбе-көз ақпарат алмасуға болатын, шағын сәулеттік пішінді алаңдар қарастыру керек.

5.4.1.11 Вокзал жанының алаңдарында жаяу жүргіншілер мен көлік жолдарын бөлу кезінде ең бастысы, қалалық көлік (автобустар, троллейбустар, трамвайлар, автомобилдер) бірліктерінің санын және олардың қозғалу шарттарын анықтау керек.

5.4.1.12 Вокзал жаны алаңдарының өлшемдерін нақты қала құрылышы жағдайын, алаңға іргелес көшелердің саны мен енін, олардағы қозғалыс мөлшерін, алаңдардағы көлік қозғалысының ұйымдастырылуын, оны салу, көгалдандыру сипатын және өзге де факторларды ескере отырып белгілеу керек.

5.4.1.13 Вокзал жанының алаңдарын басым түрде әкімшілік-қызметтік ғимараттардың, оның ішінде көлікке қызмет көрсететін ғимараттардың, телефон байланысы ғимараттарының, поштамт, қонақ үй ғимараттарының, сауда мақсатындағы ғимараттар мен өзге де тұрғын емес объектілердің жанына салу қажет.

5.4.1.14 Вокзал жаны алаңының магистраль көшелеріне қатысты орналасуына және жергілікті көлік қозғалысына байланысты алаңдарды басым түрде тұбыққа тірелген немесе транзиттік пішінде жобалау керек.

5.4.1.15 Темір жол станцияларының, депо және өзге қосалқы объектілер аумактарында темір жол арқылы өтетін қызметтік жаяу жүргіншілер өткелдері болуы тиіс. Олар төсемдермен, көрсеткіштермен және ескерту жазбалармен жабдықталуы, ал түнгі уақытта электрмен жеткілікті жарықтандырылуы тиіс.

5.4.1.16 Жолаушылар үшін жергілікті көлік аялдамасынан темір жол

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

платформаларына дейін (және кері бағытта) вокзалдың негізгі үй-жайларынан өтетін қауіпсіз, ыңғайлы және қысқа өту орны қарастырылуы тиіс.

5.4.1.17 Жаяу жүргіншілер мен көлік қозғалысын ұйымдастыру, вокзал жаңы аландарының аумағын бөлу әрекеттерін мынадай амалдарды қолдану арқылы жергілікті жағдайлар бойынша жобалау керек:

- алаң периметрі бойынша жаяу жүргіншілер аймақтары мен көлік аялдамаларын орналастыру;

- алаңдың ортаңғы бөлігіне вокзалға іргелес, жарты арал типті жаяу жүргіншілер аймағын қарастыру, олардың периметрі бойынша көлік аялдамаларын (келу, жөнелту) ұйымдастыру.

5.4.1.18 Жұмысшылар мен жолаушылардың қарқынды қозғалыс аймақтарында станция жолдарының үстінен немесе астынан жаяу жүргіншілер көпірлері немесе жаяу жүргіншілер тоннельдері салынуы тиіс.

5.4.1.19 Вокзал аландарын жобалау кезінде пойыз құраушылар, вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеушілер, жол бұру постылары кезекшілерінің, вагон тексерушілер, жүк пен жолжүкті қабылдаушы-берушілер, локомотивтер мен вагондарды жабдықтаушылар қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін белгіленген жерлерде ашық жұмыс аландары, қауіпсіздік аралдары қарастырылуы тиіс.

5.4.1.20 Автомобиль тұрағы өту орнын жаппауы немесе вокзалға көліктердің кіруіне кедергі келтірмеуі тиіс. Автомобильдердің тұрақтау орындары қоршалуы, тиісті жарықпен және дренажбен жабдықталуы тиіс.

5.4.1.21 Автомобиль тұрақтарын темір жол вокзалдарының клиенттеріне, оның ішінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына ыңғайлы болу үшін вокзал ғимаратына тікелей жақындықта орналастыру қажет. Автомобиль тұрақтарын таза, қауіпсіз және түгел болуы тиіс.

5.4.1.22 Автомобиль тұрақтарын, вокзал жаңының алаңындағы тұрақ орнын тұрақтарды орналастыру жөніндегі қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.4.1.23 Велосипед тұрақтарын басым турде темір жол вокзалының жоғарғы жағына орналастыру қажет. Олар темір жол сызығының екі жағынан да бірдей қолжетімді болуы тиіс.

5.4.1.24 Велосипед жолдары автомобиль қозғалысы жолдарынан жеке учаскелерде жобалануы тиіс.

5.4.1.25 Велосипед стеллаждарын:

- ыңғайлы, вокзалға кіру және шығу орындарына жақын, көшеде немесе астыңғы қабат деңгейінде;

- ұрлық және әдейі закымдау әрекеттерін болдырмау үшін қозғалыс қарқынды жүретін және шолуга қолжетімді аймақтарда, жақсы жарықтандырылған учаскелерде;

- тротуарларға немесе арнайы велосипед жолдарына қатынас қамтамасыз етілген аймақтарда;

- ағаштардан, такси немесе автобус тұрақтарынан алшақ орналастыру қажет.

5.4.1.26 Темір жол вокзалының кеңістігі мен аумағында апаттардың туындау мүмкіндігін, өте алмаушылық пен жөнелтілетін жолаушылар ағындарының соқтығысу

ықтималдығы мүмкіндігінше азайтылуы тиіс. Бұл жағдайда қолжетімді кеңістік пайдаланылуы және кедергілерді жою мен жолаушылар қауіпсіздігін қолдау арқылы жаяу жүргіншілер ағындары оңтайландырылуы тиіс.

5.4.1.27 Темір жол вокзалдарының аумағында көлік құралдары мен жаяу жүргіншілер, жеке автомобилдерге, таксилер мен автобустарға арналған тұрақтардың орналасу орны арасындағы жолдардың қыылсысуына жол берілмейді. Бұл жағдайда жаяу жүргіншілер немесе өзге келушілер денсаулығына қауіп төндіретін жаяу жүргіншілер қозғалысын және қауіпсіздік құрылғыларының жұмыс қабілетін қыннататын кедергілер болмауы тиіс.

5.4.1.28 Қөліктің жаяу жүргіншілермен соқтығысу көрсеткіші ең жоғары болып саналатын участкерде автобустар мен өзге көлік құралдарының қауіпсіз маневр жасаудың қамтамасыз ету мақсатында жылдамдыққа шектеу қою немесе өзге шектеулер енгізу керек.

5.4.1.29 Вокзал жанының аландарында немесе платформаларда орналастырылатын гүлзарлар, көгал аландары, аласа және биік жасыл көшеттер (ағаштар) жолаушылар бағыты мен қозғалысын қыннатпауды, жергілікті көліктер мен вагондар аялдамасынан жолаушылар ғимаратына дейінгі қашықтықты шамадан тыс ұлғайтпауды тиіс.

5.4.2 Қөлемдік-жоспарлық шешімдер

5.4.2.1 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар

5.4.2.1.1 Темір жол вокзалдарының қөлемдік-жоспарлық шешімдері технологиялық процестердің ұйымдастырылуын ескере отырып, осы құрылыш нормаларының талаптарына сәйкес анықталады.

5.4.2.1.2 Темір жол вокзалдары ғимаратының қөлемдік-жоспарлық шешімдері құрылыш ауданының табиғи-климаттық ерекшеліктерін ескеруі және келесідей жалпы талаптарға сәйкес келуі тиіс:

а) көбінесе, кластан тыс және 1 класты вокзалдарда келу және жөнелту ағындарын, сонымен қатар ұзак, жергілікті, транзиттік және қала жанындағы жолаушылар ағындарын бөлу арқылы жолаушылар мен келушілер қозғалысының өзара байланысты ұйымдастырылуын қамтамасыз ету қажет;

б) операциялық үй-жайлар мен қондырғылардың (анықтама бюrolары, билет және жолжүк кассалары, сақтау камералары және т. б.) жолаушылар негізгі ағындарының қозғалыс жолдарына жақын орналастырылуын қарастыру қажет;

в) тиісті үй-жайлар мен аймақтарды жолаушылар қозғалысының негізгі жолдарынан бөлу арқылы жолаушыларды күтүге арналған үй-жайлардың, сонымен қатар қоғамдық тамақтану және сауда-тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындарының перронға жақын орналастырылуын қарастыру қажет;

г) жолаушылардың тиісті санаттарына перронға шығатын арнайы шығаберістер салу арқылы ұзак күту бөлмелерінің, сонымен қатар ана мен балаға арналған бөлмелердің вокзалдың ең шулы үй-жайлары мен аймақтарынан оқшау орналастырылуын қарастыру қажет;

д) перронға шығатын жекелеген шығаберістер қарастыру арқылы қызметкерлердің, сонымен қатар перрон бригадаларының жайлыштырылған қамтамасыз ету қажет.

5.4.2.1.3 Жолаушылар ғимараттарында вестибюльдер, операция залын, касса залын, күту залын, билет кассаларын, қызметтік-тұрмыстық үй-жайлар, соның ішінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін арнайы жабдықталған үй-жайлар, ақпараттық қызмет көрсете объектілерін, ана мен бала бөлмесін, медициналық пункт, қоғамдық тәртіпті сақтау пунктін, буфет, кафе немесе ресторан, қол жүгін сақтау камерасын, қысқа уақыттық орналасу бөлмелерін қарастыру керек.

5.4.2.1.4 Вестибюльдерде, операция залы мен касса залында шағын операциялық үй-жайларды (кассалар, анықтама бюrolары және т. б.) орналастыруға қажетті орын болуы тиіс және олардың алдынан, қолданылмайтын өткелдер астынан жолаушылардың жиналу аймағын, сонымен қатар жолаушылардың негізгі ағындарының транзиттік (магистральдық) қозғалыс аймағын қарастыру керек.

5.4.2.1.5 Вестибюльдерді жолаушыларға қызмет көрсете сипатына, жолаушылар ғимаратының көлеміне және көлемдік-жоспарлық композициясына байланысты төмендегідей жобалау керек:

а) вестибюльдер – операция, касса залдары;

б) вестибюльдер – тарату залдары;

в) вестибюльдер – операция залдарының, тарату залдары мен касса залдарының функцияларын орындауши.

5.4.2.1.6 Вокзал ғимараттары жолаушыларға қызмет көрсете технологияларын жетілдіру жағдайында ғимараттардың күрделі конструктивтік элементтерін онша өзгерпестен, үй-жайлар жоспарламасына, өлшемдеріне түзету енгізуге мүмкіндік беретіндегі әмбебап жоспарлануы тиіс.

5.4.2.1.7 Тамбурлардың, оларға арналған кіреберіс пен шығаберіс жоспарламасы жолаушылар қозғалысы бағытының өзгерілілуін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.1.8 Вокзал жанының алаңы мен платформалар бір деңгейде орналасқан және жаяу жүргіншілер тоннельдері болған жағдайда, екінші қабатта жаяу жүргіншілер көпірі болған кезде күту залдарын бірінші қабатқа орналастыру керек.

5.4.2.1.9 Күту залдары вестибюльдермен, қоғамдық тамақтану орындарымен және платформаға шығатын шығаберістермен ыңғайлы байланысты болуы тиіс.

5.4.2.1.10 Сауда залдары өте алмайтын үй-жайлар түрінде жобалануы және күту залдарымен және вестибюльдермен ыңғайлы байланысты болуы тиіс.

5.4.2.1.11 Ресми және өзге аралас үй-жайлар залдарының жалпы ауданы осы құрылыш нормаларының талаптарына сәйкес белгіленеді. Оларға конференция залы, демалу бөлмесі, ас үй, дәретхана және т. б. жатады.

5.4.2.1.12 Қол жүгін сақтау камерасын келуші жолаушылар жүретін жолдардың жанына оларды жөнелтетін жолаушылардың ыңғайлы қолданылуын ескере отырып орналастыру керек.

5.4.2.1.13 Әсіресе пойыздардың келу және жөнелу кезеңдерінде сақтау камераларына және жолжүкке арналған үй-жайларда кезекті болдырмау үшін қосалқы терезелер орнату қажет.

5.4.2.1.14 Жолжүгіне арналған үй-жайлар жолжүкті бірнеше деңгейде қаттауды

механикаландыруға арналған және тиеу-түсіру жұмыстарына арналған құрылғыларымен жабдықталуы тиіс. Жолжүкке арналған үй-жай тіреулермен, таразылармен, стеллаждармен, сондай-ақ жүк тасымалдауға арналған механизмдермен және құрылғылармен жабдықталады.

5.4.2.1.15 Жолжүгіне арналған үй-жайларды тоннельдер арқылы барлық платформалармен байланыстыру керек. Жолжүгіне арналған үй-жайлардың қажетті ауданы осы құрылыш нормаларының талаптарына сәйкес анықталады.

5.4.2.1.16 Жолжүкті қабылдау және беру үй-жайлары бірінші қабатта, қоймалар жер астында орналасқан жағдайда, жолжүктерді түсіру және көтеру әрекеттері көтергіштер, лифтілер мен пандустар арқылы қамтамасыз етілуі тиіс.

5.4.2.1.17 Ана мен бала бөлмесін шулы үй-жайлардан алшақ, мүмкіндігінше вокзал жанындағы алаң немесе жолаушылар ғимараты арқылы жеке кіреберісте орналастыру керек.

5.4.2.1.18 Ана мен бала бөлмесін екінші қабаттан жоғары орналастырмау керек. Ана мен бала бөлмесін үшінші қабатта және одан жоғары орналастырған жағдайда, жолаушылар лифтісін қарастыру қажет.

5.4.2.1.19 Жолаушылардың ұзақ демалу бөлмесін мүмкіндігінде тыныш аймақта, тек екінші немесе жоғары тұрған қабаттарда орналастыру керек.

5.4.2.1.20 Вокзалдың орталық диспетчер бөлмесі өрт дабылы диспетчер постысымен жапсарлас үй-жайда орналасуы тиіс. Ол арнайы коммуналдық шаруашылық, өрттен қорғау, елді мекенді негізгі қамту қызметтерімен телефон арқылы байланыстырылуы, радиоландырылуы тиіс.

5.4.2.1.21 Полиция кезекшісінің үй-жайы жолаушылар платформаларымен және күту залдарымен ынғайлы байланыс қамтамасыз етілетіндей орналастырылуы тиіс.

5.4.2.1.22 Билет кассаларын оларды күту залынан оқшауландырылған, пойыздардың жүру бағытына, жолаушыларға қызмет көрсету санаттары бойынша біріктіре отырып, топпен орналастыру қажет. Жобалаған кезде интернетке мүмкіндікті қамтамасыз ете отырып, оларды желілік байланыспен, компьютермен және бағдарламалық қамтамасыз етумен, билет басып шығаратын машиналармен, ұйымдық техникамен және басқа да құрылғылармен жабдықтай отырып, касса жұмысын диспетчерлеуді ескер керек. Касса алдында жолаушылардың жиналу аймағы болуы тиіс.

5.4.2.1.23 Анықтамалық бюро мен киоскіні вестибюльге немесе касса залдарына кіреберіске жақын орналастыру, телефонмен, жергілікті радиомен, анықтамалыктармен және басқа да ақпарат құралдарымен жабдықтау керек.

5.4.2.1.24 Вокзалдарды жобалаған кезде ерлер мен әйелдер санитарлық тораптарын жеке қарастыру қажет. Ерлер санитарлық тораптарындағы писсуарлар саны унитаздар санымен тең болуы тиіс. Шлюз-қолжуғышта әрбір төрт санитарлық аспапқа бір есептен, алайда кемінде санитарлық торапқа бір қолжуғыштан орналастырылуы тиіс.

5.4.2.1.25 Изоляторы бар медпунктті перронға шығатын жердегі бірінші қабатта, вокзал жанындағы аланда, сондай-ақ қала жактан арнайы автомобилдер кіруге жол бар темір жол вокзалиның үй-жайына орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.1.26 Тұрмыстық қызмет көрсету үй-жайлары (шаштараз, темекі шегу орындары, киім-кешекті, аяқ киімді тез жөндеу жөндеу орындары және т. б.) жолаушылар

залдарымен ыңғайлы байланысты болуы тиіс.

5.4.2.1.27 Темекі шегетін бөлмеде (ерлер мен әйелдер үшін ортақ) санитарлық-эпидемиологиялық нормаларға сәйкес механикалық қозғағышы бар тарту-сору желдеткіш болуы тиіс.

5.4.2.2 Жолаушылар платформалары мен қалқалар

5.4.2.2.1 Платформалар типін таңдау жобада функционалдық және техникалық негізделуі тиіс. Платформалар мен олардың қалқандарының геометриялық өлшемдерін осы құрылымы нормаларының талаптарын ескере отырып жобалау керек.

5.4.2.2.2 Жолаушылар платформасының аймағы бірнеше функцияны атқаруы: жолаушылардың платформа бойымен қозғалуын, олардың пойыздарға отыруын және пойыздардан тұсуін қамтамасыз етуі, орындықтарға арналған орындар және демалу аймағы қарастырылуы тиіс.

5.4.2.2.3 Аралдық платформаларда әртүрлі деңгейдегі өткелдер болмаған жағдайда, тұсу орындары, бүйірлік платформаларда да дала жаққа қараған тұсу орындары қарастырылуы тиіс.

5.4.2.2.4 Жолаушылар қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін аралдық платформаның бойлық осі бойынша таяныштар орнату, пойыздардың келуін ескертетін сигнализация орнату шаралары қарастырылуы тиіс.

5.4.2.2.5 Жолаушылар қимараттарынан жолаушылар платформаларына шығатын шығаберістер, сонымен қатар жолаушылар платформаларынан жаяу жүргіншілер көпірлеріне және тоннель өткелдеріне шығатын шығаберістер адамдардың қауіпсіздігімен функционалдық байланыспаған өзге құрылымдармен немесе құрылғылармен тартылмауы тиіс. Платформаларда балалар арбасын ұстаған адамдардың және халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының журуіне арналған жабдықтар қарастыру керек.

5.4.2.2.6 Темір жол вокзалдары перрондарының өлшемдері мен конфигурациясы қабылдау-жөнелту жолдарының саны мен ұзақтығы, сонымен қатар жолаушы платформаларының саны мен габариттері арқылы анықталуы тиіс.

5.4.2.2.7 Тек 3 класти темір жол вокзалдарындағы бүйірлік және аралдық типті перрондарда, сонымен қатар тұйыққа тірелген перрондарда перронның бір деңгейлі түрлерін қабылдауға жол беріледі.

5.4.2.2.8 Платформаға қажетті шырағдандардың конструктивтік жүйелері, фурнитура қолжетімді кеңістік жолдарының ескерту сызығынан тыс орналасуы тиіс.

5.4.2.2.9 Пойыз вагондарына техникалық қызмет көрсету қарастырылатын жолдарда орналасқан биік платформалардың конструкциясы мен кескіні оның астынан вагонның жүріс бөліктеріне екі жақты тексеру және жөндеу жұмыстарын жүргізетін қызметкерлердің өтуін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.2.10 Платформалар енін жолаушылар ағынының қарқындылығы мен сипатына, пойыздардың қозғалу жылдамдығына, платформадан шығу орындарының саны мен орналасу орнына және оларда орналасқан құрылғылардың (басқыштар, эскалаторлар, павильондар, жарық тіреуіштері, лифттер және т. б.) өлшемдеріне байланысты белгілеу керек.

5.4.2.2.11 Калқандарды құрама темірбетоннан дайындалған көтергіш конструкциялар мен арматуралы цементтен, алюминий немесе пластмасса конструкциялардан дайындардан қалқаларды қолдану арқылы әрбір платформаның үстіне жеке-жеке орналастыру керек.

5.4.2.3 Вокзалдық өткелдер

5.4.2.3.1 Әртүрлі деңгейдегі вокзал өткелдерін жобалаған кезде (жаяу жүргіншілер көпірлері, конкорс немесе тоннель) типін таңдау жергілікті жағдайға қолданылатын оңтайлы функционалдық-жоспарлық схема бойынша жүзеге асырылуы тиіс.

5.4.2.3.2 Өткелдерді жобалау кезінде жолаушылар ағынының вокзал алды алаңынан платформаларға қарай жүру жолының есептік ұзындығының ең төменгі көрсеткішіне талпыну керек.

5.4.2.3.3 Рельс деңгейіндегі өткелдерді 3 класты вокзалдарда орналастыруға жол беріледі. Мұндай өткелдер автоматты сигнализациямен және жарық көрсеткішімен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.3.4 Жергілікті органдармен келіскең жағдайда, қала бөліктері арасындағы көшеден тыс жаяу жүргіншілердің қатынау жолдарына вокзал өткелдерін жобалауға жол беріледі.

5.4.2.3.5 Әртүрлі деңгейлі өткел типтерін таңдау кезінде вокзалдың ағымдағы жұмыс жағдайларын, учаскениң жер бедері мен өзге жергілікті ерекшеліктерді ескеру керек.

5.4.2.3.6 Бірнеше өткелдерді, тоннельдер мен жаяу жүргіншілер көпірлерін бір уақытта орнатуға жол беріледі.

5.4.2.3.7 Ашық, басқышты шығу орындарының сатыларының астына сыртқы ауа температурасының кері болуы жағдайында сатыларды жылтытуға арналған арнайы электр кабелін жүргізуге жол беріледі.

5.4.2.4 Терезелер, есіктер, баспалдақтар, жолаушылар лифтілері, эскалаторлар және көтергіштер

5.4.2.4.1 Берік жабылатын терезелерден бөлек, кез келген терезе оңай ашылуы және тиісті терезе құрылғыларының көмегімен қажетті орында ұсталуы тиіс.

5.4.2.4.2 Ашылатын терезелер терезе жақтауларын құрсаулау құрылғыларымен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.4.3 Ішкі үй-жайларға қатынауға мүмкіндік беретін есіктер осы құрылыш нормаларының талаптарына жауап беретін құлыштармен және ысырмалармен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.4.4 Ғимараттың ішкі есіктерінің барлығы қанқаларға дұрыстап келтірілуі және ашу немесе жабу кезінде тіреулерге, бағыттаушылар мен жолактарға дұрыс және сенімді жанасуы тиіс.

5.4.2.4.5 Кіреберіс тамбурлардың есіктерінде созылмалы кермелер және оларға орнатылған икемді аралық қабаттар болуы тиіс.

5.4.2.4.6 Вокзалдарға автомат және жартылай автомат есіктерді жобалау кезінде

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

есіктердің күрамында оларды пайдалану және олардың жұмыс істеу уақыттарында жолаушылардың түсіп қалмауын болдырмайтын құрылғылар қарастыру керек.

5.4.2.4.7 Багаж үй-жайында, жүк үй-жайында ролик бойынша қозгалатын және ете берік ысырмасы бар жылжымалы есіктер орнатуға жол беріледі.

5.4.2.4.8 Лифтілер, көтергіштер мен эскалаторлар оларға түсетін күштердің барлығына қауіпсіз төтеп беретіндей, дұрыс жұмыс істейтіндей, физикалық және өрт қаупін тудырмайтындей орнатылуы тиіс.

5.4.2.4.9 Күту аймағының орындықтарын қозгалыс айналымы жолдарының шегінен тыс орналастыру керек, бұл жағдайда олар кезектерді құрсауламауы немесе жолаушылардың жылжуына өзгеше кедергі келтірмеуі тиіс.

5.4.3 Санитарлық-гигиеналық талаптар

5.4.3.1 Темір жол вокзалдары ғимараттарының, үй-жайлары мен құрылыштарының сәулет-жоспарлау шешімі, олардың орналасуы санитарлық-гигиеналық нормалар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.4.3.2 Ауыз су сапасы орталықтандырылған ауыз сумен жабдықтау жүйелеріндегі судың сапасына қойылатын белгіленген санитарлық нормалар мен гигиеналық нормативтер талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.4.3.3 Қабырғалар мен бағаналарды қаптау үшін беті қатты бұдырланған материалдарды, ұлутастарды, туфтарды қолдануға жол берілмейді. Аспалы төбелер дыбыс жұтатын қаптаудан дайындалуы тиіс.

5.4.3.4 Жолаушыларға мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету үй-жайлары күтү залдарының жанына орналастырылуы тиіс.

5.4.3.5 Медициналық пункттің есіктері мен өткелдерінің орналасу орны, ені медициналық зембілмен, мүгедек арбаларында еркін қозғалу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.3.6 Су құбыры құрылыштарының, сонымен қатар жолаушыларды ауыз сумен қамтамасыз етуге арналған қосымша құрылғылардың санитарлық-техникалық күйі шаруашылық-тұрмыстық су құбырларына қойылатын талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.4.3.7 Вокзалдар мен аялдау пункттерінің отырғызу платформалары таза болуы, тәуліктің қараңғы бөлігінде жарықтандырылуы тиіс.

5.4.3.8 Жолаушы платформаларының барлығында берік, тайғанамайтын, аязға төзімді, жабын материалына қарама-қарсы түсті материалдан дайындалған қауіпсіздік сзығтары қарастырылуы тиіс.

5.4.3.9 Платформа еденінің беті жолаушылар аяқ киімінің тайғанау мүмкіндігін болдырмайтындей бұдыр болуы тиіс.

5.4.3.10 Тазалаушылар үй-жайларында ыстық және суық су бар жуу раковиналар болуы тиіс, едендер тайғанақ болмауы және химиялық заттарды концентрлік тазалау үшін ылғал өткізбейтін болуы, қабырғалар керамикалық плитамен капиталуы, жинастыру жабдығын сактауға арналған өрелер, жуу құралдарын сактауға арналған сөрелер қарастырылуы тиіс.

5.4.3.11 Қызметкерлерге арналған санитарлық тораптарда едендер мен қабырғалар

керамикалық плитамен қапталуы, душ кабиналарымен, шешіну аймағымен және жиналмалы орындықтармен жабдықталуы тиіс.

5.4.3.12 Темір жол вокзалдарындағы, жолаушылар құрамын керек-жарапен жабдықтау және рейске дайындау пункттеріндегі қызметкерлерге арналған санитарлық-тұрмыстық үй-жайлар жеке және арнайы киімді бөлек-бөлек сақтауға мүмкіндік беретін жеке шкафтартармен жабдықталуы тиіс.

5.4.3.13 Вокзалдардың мөлдір түсті қоршауларын үй-жайларға сырттан енетін шудың ҚР ҚН 2.04-02 белгіленген нормалардан аспайтындығын қамтамасыз ету талаптарын ескере отырып жобалау керек.

5.4.3.14 Жылыту құралдары мен желдеткіштердің конструкциясы олардың шаң мен ластықтан ыңғайлы тазалануын қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.3.15 Ауаны бір құрылғыдағы барлық органикалық ластану типтерінен және жағымсыз иістер мен микробиологиялық бөлшектерден тазалау және заарсыздандыру мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін вокзалдың үй-жайларына ауаны тазалау және заарсыздандыру фотокатализ жүйелері орнатылады.

5.4.3.16 Витраждардың конструктивтік шешімдері қолмен немесе механикалық құрылғылардың көмегімен әйнектерді жуу және олардың арасындағы кеңістікті тазалау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.3.17 Зат бөлмелері тاماқ өнімдерін тиеуге-түсіруге ыңғайлы және оларды тазалау мен дезинфекциялауды қындалатпайтын орындарда орналасуы тиіс.

5.4.3.18 Өндірістік тағам қалдықтары мен тұрмыстық қоқыс арнайы сыйымдылықтарға бөлек-бөлек жинастырылуы және мұндай сыйымдылықтар жиналу мөлшері бойынша пойыз қозғалысының технологиялық сызбасында қарастырылған тұрақтарда босатылуы тиіс.

5.4.3.19 Негізгі жолаушылар үй-жайлары мен күту залдарының ішін қаптау сипатын санитарлық-гигиеналық нормалар талаптарына сәйкес және келесідей ортақ талаптарды ескере отырып белгілеу керек:

а) вестибюльдердің, операция залы мен касса залының, күту залдарының, ресторандардың сауда залдарының, сонымен қатар тоннель өткелдері мен жер асты залдар-конкорстардың қоршау беттері жоғары сапалы, берік, төзімді, гигиеналық және пайдаланылуы үнемді материалдардан дайындалуы тиіс;

б) барлық үй-жайлар мен құрылғылардың жолаушылар мен қызметкерлер талап еткендегі жақсы шолынуы, оның ішінде вокзал жаны алғынан операция залы мен касса залының, күту залдарынан перрондардың көрінуі қамтамасыз етілуі тиіс;

в) негізгі жолаушылар үй-жайлары мен залдарын қаптау кезінде инженерлік коммуникациялар (су құбыры, канализация, желдету, жылдыту, жарықтандыру, радио, байланыс және т. б.) жасырын орналастыруы тиіс.

5.4.4 Қөрнекі ақпарат құралдарына қойылатын талаптар

5.4.4.1 Әрбір темір жол станциясында темір жол вокзалы мен іргелес жатқан көлік бағыттарының кіреберістерінде көрінетін сәйкестендіру белгілері болуы тиіс.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

5.4.4.2 Қоғамдық орындарда орнатылған ақпараттық дисплейлер кез келген ая-райы жағдайында көрінуі және дәл ақпаратпен тұрақты жаңартылып отыруы тиіс.

5.4.4.3 Көрнекі ақпарат құралдары және темір жол вокзалына бағдарлау келесідей объектілерде қамтамасыз етілуі тиіс:

- тұрақтау орындары мен тұрақтар;
- көлік байламдары;
- есіктер мен шығыстар;
- негізгі жолаушы бағыттары;
- еден, әйнек беттері және қабыргалардағы белгілер;
- дәретханалар;
- билет кассалары;
- пандустар;
- лифтілер, эскалаторлар;
- телефондар және билеттерді сату автоматтары;
- анықтама бюросы;
- вокзал бастығының кабинеті;
- вокзал бастығының кезекші көмекшісінің үй-жайы;
- қысқа уақыттық орналасу үй-жайлары, оның ішінде мүгедектерге арналған үй-жайлар;
- медпункт;
- полиция;
- ана мен бала бөлмесі;
- қол жүгін сақтау камералары.

5.4.4.4 Жолаушылар үшін жайлыштық жасау мақсатында келесі ақпараттар қамтамасыз етілуі тиіс:

- қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулық;
- ескертү, тыйым салу белгілері мен міндетті белгілер;
- пойыздың жөнелтілуі мен келуіне, жолаушы пойыздарындағы жол ақысы ережелеріне, бос орындардың болуына және жол жүру құнына, кейінге қалдырылмайтын медициналық көмекке, жұмыс режимі туралы шағымдар мен ұсыныстар кітabyна, билет және жолжүк кассаларының, вокзал ғимаратында үй-жайлардың орналасуына және вокзалдарда көрсетілетін қызметтер тізіміне қатысты ақпараттар;
- осы объектілерге арналған бағыттар көрсетіліп, белгіленген жолаушы залының сәйкестендіру белгілері.

5.4.4.5 Жолаушыларға бағдар беру белгілері адамдардың олардың тұрақтау орындарына қатесіз бағыттау үшін, әрбір тұраққа кіреберісте орнатылуы тиіс.

5.4.4.6 Белгілер, символдар мен пиктограммалар вокзалдың бүкіл бағыты бойынша кезекпен қойылуы тиіс. Мәтіндер мен символдар бір дизайнмен дайындалуы, вокзал жолаушылары мен келушілеріне жақсы оқылуы және көзben қабылдануы тиіс. Биіктігі бойынша бірынғай, бір типті ақпараттың орналастырылуын қарастыру керек.

5.4.4.7 Вокзал ғимараттарының сәйкестендіру белгілері тәуліктің қараңғы уақыттарында жарықтандырылуы тиіс. Негізгі ақпараттық және көрсеткіш белгілері де жарықтандырылуы және шағылысызы қажет.

5.4.4.8 Темір жол вокзалдарының класына байланысты ақылы негізде мынадай қосымша қызметтерді көрсету керек:

- жолаушылардың, күтіп алушылардың немесе шығарып салушылардың өтініші бойынша дауыс зорайтқыш байланысының хабарламасы;
- темір жол вокзалында орналастырылған тасымалдаушылар мен коммерциялық құрылымдар қызметтері туралы жарнамалық сипаттағы хабарландыру;
- қағаз нұсқадағы анықтамалық ақпаратты ұсыну;
- жолаушыларға арналған демалыс бөлмесі, оның ішінде ана мен бала бөлмесі;
- балама ақылы дәретхана болған кезде, қоғамдық дәретхана.

5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

5.5.1 Сумен қамту және канализация

5.5.1.1 Темір жол вокзалдарын сумен қамтуды, су құбыры мен канализациясын ҚР ҚН 4.01-03 талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.5.1.2 Вокзалдарды ҚР ҚН 4.01-01 талаптарына сәйкес шаруашылық-ауыз су және өртке қарсы сумен жабдықтау қажеттіліктерін қамтамасыз ететін тұрақты су құбырымен, сонымен қатар тұрмыстық канализация және ішкі суағар жүйелерімен жабдықтау керек.

5.5.1.3 Сантехникалық қондырғылар орнатылған ғимараттар және канализациялық құбырлармен қамтамасыз етілген барлық үй-жайлар коммуналдық канализация жүйесіне қосылуы тиіс.

5.5.1.4 Сумен жабдықтау кезінде су құбыры элементтеріне, керек-жараптар мен қондырғыларға олардың жұмысына сәйкес келетін қысым мен шығынды қамтамасыз ететін су жеткізілуі тиіс.

5.5.1.5 Темір жол вокзалдарының қайта тұрғызылатын, реконструкцияланатын және қолданыстағы ғимараттары шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау және су бұруға қатысты қоғамдық ғимараттар мен құрылыштарға қойылатын талаптарға сәйкес су құбырымен, канализациямен, орталықтандырылған сұық және ыстық сумен жабдықталуы тиіс.

5.5.1.6 Меншік сумен жабдықтау көзінің болуы жағдайында, ол сумен жабдықтауға қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.5.1.7 Жаяу жүргіншілер тоннельдері мен платформаларда жинастыруға арналған су шашу құбырын қарастыру керек.

5.5.1.8 Жаяу жүргінші тоннеліндегі суды бұру үшін су қабылдау құрылғыларынан тұратын, суды кейіннен сыртқы желіге айдайтын жаңбыр канализациясын қарастыру керек.

5.5.1.9 Темір жол вокзалдары шаруашылық-ауыз су және өртке қарсы сумен жабдықтау қажеттіліктерін қамтамасыз ететін автоматтандырылған сорғы қондырғыларымен жабдықталуы тиіс. Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерін автоматтандыру көлемін қолданыстағы, оның ішінде жергілікті құрылыш нормалары негізінде жобалау керек.

5.5.1.10 Канализация суағарларының дренажды, сорғы қондырғыларын және 2 және 3 класты, сондай-ақ кластан тыс темір жол вокзалдарының басқа да қондырғыларын

автоматтандыру қажет.

5.5.1.11 Батыру сорғысына арналған үй-жай немесе оның қоршалған кеңістігі құрғатылуы және жылдықтың көмегімен қатудан қорғалуы тиіс.

5.5.1.12 Ауыз суды тасымалдау ауыз су сорғылары класына жататын сорғылар қолданылуы тиіс. Жеке сүмен жабдықтау жүйесіне арналған сорғылар ғимаратқа ауыз судың ластануын болдырмайтындай жобалануы және орнатылуы тиіс.

5.5.1.13 Қызмет көрсетуші қызметкерлер үшін жолаушы ғимаратында жобаланатын санитарлық-техникалық үй-жайларды (душ бөлмесі, дәретхана) тікелей жалғанған бөшкелер бар унитаздармен жабдықтау керек.

5.5.2 Жылдыту, желдетьу және ауа баптау

5.5.2.1 Жылдыту, желдетьу және ауа баптау жүйелерін жобалау кезінде ҚР ҚН 4.02-01 талаптарын басшылыққа алу қажет.

5.5.2.2 Жылу пункттерін қызмет көрсетуші қызметкерлердің тұрақты орналасуының жылу пункттерінің жұмысын қамтамасыз ететін автоматтандыру қуралдарымен, жылу-техникалық бақылау және реттеу аспаптарымен жарақтандыру керек.

5.5.2.3 Вокзал ғимараттарының жолаушылар мен әкімшілік-қызметтік қызметкерлерге арналған үй-жайларының барлығында жылдыту жүйелерін қарастыру керек.

5.5.2.4 Дәстүрлі жылу көздерімен қатар, сәулелік газбен жылдыту жүйелерін қолдануға жол беріледі.

5.5.2.5 Темір жол вокзалдарында салқыннату жүйесінен шығатын қайталама жылуды пайдалануға жол беріледі.

5.5.2.6 Желдетьу және ауа баптау жүйелерін вокзалдың функционалдық маңызды үй-жайларында қарастыру қажет. Жылдыту және желдетьу жүйелері үй-жайлардың барлығында ауаның нормативтік сапасын, онтайлы микроклиматты қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.2.7 Жылдыту, желдетьу жүйелері мен ауа баптау жүйесіне ғимараттағы ауа температурасын бақылау және реттеу аспаптары мен қуралдары енуі тиіс.

5.5.2.8 Темір жол вокзалдарының үй-жайлары мен ғимараттарының жылдыту, желдетьу және ауа баптау жүйелерін жобалау кезінде осы құрылымын нормаларының талаптары, сонымен қатар инженерлік желілер мен жүйелерді жобалауға қойылатын талаптарды белгілейтін қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптары орындалуы тиіс.

5.5.2.9 Темір жол вокзалдарының үй-жайларының көбісінде табиғи жұмыс істейтін тарту-сору желдеткіш, ал жалпы қолданыстағы санитарлық тораптар мен темекі шегу орындарында өзіндік механикалық сору желдеткішін қарастыру керек.

5.5.2.10 Әйнек қасбеттерін жобалау кезінде олардың ғимараттың жылудан қорғанысын күшайтетін және жолаушылардың жайлышының арттыратын күннен қорғайтын пленкалармен жабылуын қарастыру керек. Темір жол вокзалдарында үй-жайлардағы жылуды сақтай отырып, жылы және сұық ауалы аймақтарды бөлу мақсаттарында ғимараттардың есік ойықтарының үстінен ауа шымылдықтарын орнату қажет.

5.5.2.11 Вокзал ғимараттарындағы тарту және сору желдеткішінің жүйелерін тармақтау, қалыпқа келтіру және маусымдық реттеу қажет.

5.5.2.12 Касса үй-жайларында, операция залдары мен касса залдарында, ресторан залдарында, ана мен бала бөлмесінде ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес ауаның желдетілуін (орталықтан және дербес) қарастыру керек.

5.5.2.13 Жылу пункттері мен сыртқы жылу желілерінің құбырларын жабдықтау үшін, жылу тасығыштың температурасына және желілерді жүргізу әдісіне қарамастан, жылудан оқшаулау жүйесін қарастыру қажет.

5.5.3 Вокзалдарды электрмен қамту және жабдықтау

5.5.3.1 Темір жол вокзалдарын электрмен қамту және жабдықтау әрекеттерін жобалау кезінде ҚР ҚН 4.04-07 талаптарын басшылыққа алу керек.

5.5.3.2 Темір жол вокзалдарын электрмен жабдықтау екі тәуелсіз сыртқы көз арқылы жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.3.3 Электрмен жабдықтау жүйесінің жабдығы:

- пайдалану кезіндегі жүктемелерді;
- апарттық есептік режимдердегі күштерді;
- монтаждау күштерінің әсер етуі кезінде механикалық беріктікті қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3.4 Вокзалдарды электрмен жабдықтау жобаларында үнемді жарық көзін қолдану, жарықты жергілікті және орталықтандырылған автоматты жүйемен немесе қолмен басқару есебінен электр энергиясын үнемдеуді қамтамасыз ететін шешімдер қарастырылуы тиіс.

5.5.3.5 Трансформаторлық шағын станцияны орналастыру трансформаторлар мен өзге электр қондырғыларын жеткізуге арналған автокөліктің келу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3.6 Кіріктірме трансформаторлық шағын станцияны жолаушылардың тұнгі уақытта демалуына арналған үй-жайлар жағынан орналастыруға жол берілмейді.

5.5.3.7 Қуаттандыру және тарату желілерінің сызбасы вокзалды электрмен жабдықтау сенімділігін, қызмет көрсету және жөндеу қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3.8 Электрмен қуаттанатын қондырғылар негізгі және резервтік сыртқы электрмен жабдықтау көздерінің өшірілуі кезінде белгіленгеннен кем емес уақыт ішінде үздіксіз жұмысты қамтамасыз ететін тәуелсіз электрмен жабдықтау көздерінен тұруы тиіс.

5.5.3.9 Темір жол электр байланысы аралық жүйесінің элементтерінің электрмен жабдықталуы қуат көздерін ауыстыру кезінде үздіксіз жұмысты қамтамасыз етуі тиіс. Сырттан тасымалданатын электр қуат көздерін қосу сызбасы қарастырылуы тиіс.

5.5.3.10 Вокзалда орналасқан электр жабдығы келесідей элементтерден тұруы тиіс:

- а) қуат станциясы;
- б) негізгі тарату қалқаны станциясы;
- в) станция жүйелеріне арналған қуат;
- г) байланыс және деректер жүйесі;
- д) жарықтандыру.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

5.5.3.11 Қуаттандыру және тарату желілерін жолаушылардың ұзақ демалу бөлмелері, ана мен бала бөлмелері, сонымен қатар сақтау камералары, қоймалық үй-жайлар мен өзге өрт қаупі бар үй-жайлар арқылы транзитпен жүргізуге тыйым салынады.

5.5.3.12 1 класты, сондай-ақ кластан тыс вокзалдардың жарықтандыру қондырғыларын қуаттандыру желілері тікелей төмен кернеулі тарату құрылғыларына, ал 2 және 3 класты вокзалдарды қуаттандыру желілері тарату қалқандарына жалғануы тиіс.

5.5.3.13 Темір жол вокзалдарында энергияны оңтайландыруға арналған зияткерлік басқару жүйелерін (сирек қолданылатын аудандарға арналған жарық датчиктері мен эскалатор қозғалысы датчиктері) қолдану қажет.

5.5.3.14 Электрмен жабдықтау жүйесі объектіні пайдалану ауданындағы тиісті нормативтік көрсеткіштерге сәйкес келетін пайдалану кезіндегі күштердің немесе апарттық күштердің және климаттық факторлардың бір уақытта әсер етуі кезінде, соның ішінде ең төменгі және ең жоғарғы температураға, желдің немесе жел кезіндегі тайфанақтың ең жоғарғы жылдамдығына арналған режимдер кезінде қауіпсіз жұмыс істеуі тиіс.

5.5.3.15 Табиғи жарықсыз, жолаушылардың қысқа уақыттық орналасуына арналған үй-жайларда жарықтандыру топтық тарату қалқандарынан автоматты қосып - өшіргіштер көмегімен жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.3.16 Жұмыстық және резервтік өрт сорғыларының электр қозғалтқыштары, сонымен қатар автоматты өрт сөндіру қондырғылары мен автоматты өрт дабылы электр қуатын бөлек-бөлек желілерден алуы тиіс.

5.5.3.17 Араптық жүйелердің барлық элементтері оларға жол берілетін тәуекелмен олар үшін белгіленген қызмет ету мерзімдері ішінде жұмысқа қабілеттілік немесе қорғаныс күйін сақтауы тиіс.

5.5.3.18 Төмен кернеулі қалқандар мен электрлік құрылғылар қызметкерлер үй-жайларының жанына орнатылмауы тиіс.

5.5.3.19 Шырағдандардың орналасу биіктігі жылжымалы еден үсті құрылғыларының көмегімен қауіпсіз қызмет көрсету мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3.20 Вокзал ғимараттарының найзагайдан қорғанысын қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру керек.

5.5.3.21 Вокзал кешендерінің есептік жүктемесінің қосындысы тұтынушылардың ең көп тобының есептік жүктемесінен кем емес болуы тиіс.

5.5.3.22 Билеттер сатуға арналған автоматтарды, ішкі және сыртқы жарық көрсеткіштері банкоматтарының жабдықтарын электр энергиясымен қуаттандыру жеке желілер арқылы жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.3.23 Жобаларда ішік коммуникацияларды жасырын жүргізу мүмкіндігі қарастырылуы және аспалы төбелер, араптық шахталар және т. б. құрылғылар орнату арқылы оларға оңай қатынау мүмкіндігі қамтамасыз етілуі тиіс.

5.5.3.24 Үй-жайлардың электрлік және механикалық жабдығына қауіпсіз эвакуациялау мен ақаулықтардың жойылуын қамтамасыз ету үшін апарттық жарық қарастырылуы тиіс.

5.5.3.25 Бүкіл платформаның бірқалыпты жарықтандырылуын қамтамасыз ету, сонымен қатар техникалық қызмет көрсету және ауыстыру жұмыстарының ынғайлылығы үшін платформалар мен қалқандардың шамдары бірдей болуы тиіс.

5.5.4 Сыртқы және ішкі жарықтандыру

5.5.4.1 Темір жол вокзалдарының сыртқы және ішкі жарықтандырылуын ҚР ҚН 2.04-02 талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.5.4.2 Темір жол вокзалдары инфрақұрылымының объектілері мен үй-жайларын жарықтандыру белгіленген нормаларға сәйкес келуі және пойыздардың қозғалу және маневр жасау қауіпсіздігін, жолаушыларды вагондарға отырғызу және вагондардан тұсіру қауіпсіздігін, жұмысшылардың қауіпсіздігін, жүктөр мен жолжүктің сакталуын қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.4.3 Күту залдарында, жаяу жүргінші тоннельдерінде, байланыс үй-жайларында, электр қалқандарында, инженерлік жабдық пен тік көлік жүйелерін басқару пункттерінде, билет және жолжүк кассаларында, медпункттерде, көлік полициясы пункттерінде, өрттен қорғау постысында апаттық жарық қарастырылуы тиіс.

5.5.4.4 Адамдарды үй-жайлардан эвакуациялау қызметін атқаратын өту бөлмелерінде, дәліздерде, холдарда, басқыштарда эвакуациялық жарық қарастырылуы тиіс.

5.5.4.5 Басқыштар мен эскалаторларға арналған апаттық жарық жоғарғы және төменгі басқыш аландарындағы жарықты таратуы тиіс.

5.5.4.6 Жаяу жүргінші тоннельдерінде жолаушылардың қозғалуына арналған жарық түріндегі бағыт көрсеткіштерін орнату керек.

5.5.4.7 Жолаушыларға ақпараттар беру жарық көрсеткіштері осы құрылымы нормаларына сәйкес орнатылуы және жекелеген топтармен тәуліктің кез келген уақытында өшпейтін жұмыстық жарықтандыру желілеріне қосылуы тиіс.

5.5.4.8 Вокзалдардың тұсіру платформалары мен аялдау пункттерін тәуліктің қараңғы уақытында жарықтандыру керек. Жасанды жарықтандыру деңгейлері табиғи және жасанды жарықтандыру деңгейлеріне қойылатын талаптарды белгілейтін техникалық нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес келуі тиіс.

5.5.4.9 Жарықтандыру аспаптары механикалық әсерлер мен зақымданулардан қорғалуы тиіс.

5.5.4.10 Жарықтандыру аспаптарын вокзалдың жұмыс істеп тұруы уақытында жарықтандырылмаған маңдайша жазулар мен белгілердің көрінуі қамтамасыз етілетіндей орналастыру қажет.

Вокзалдарда нашар көретін адамдар үшін киындық туындалуы мүмкін болғандықтан, прожекторлар қолдануға жол берілмейді.

5.5.4.11 Жолаушылар лифтілерінде жарық біркелкі таралуы тиіс.

5.5.4.12 Платформалар мен жолаушылар қолданатын өзге аумақтарды бірқалыпты жарықтандыру керек, жарықтың күрт ауытқулары болмауы тиіс.

5.5.4.13 Темір жол вокзалының сыртқы жарығы қашықтықтан басқарылуы, ал үй-жайлардың жарығы орталықтан басқарылуы тиіс. Сыртқы жарық сигнал шамдарының анық көрінуіне әсер етпеуі тиіс.

5.5.4.14 Темір жол вокзалының сыртқы жарығын басқару пункті жарықты басқару пунктімен байланыстырылуы тиіс.

5.5.4.15 Жолаушы платформаларын жарықтандыру үшін бойлық тізбекті аспаға

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

орнатылатын шырағдандарды қолдануға жол беріледі.

5.5.4.16 Темір жол платформаларының қалқандарының астындағы жарық шамдарын оператор сзықтарының платформаға жақындауы кезінде көрінуін қамтамасыз ету үшін шолу аймағынан жасырын орналастыру қажет.

5.5.4.17 Жарықтандыру қондырғылары сигнал шамдарына кедергі келтірмеуі, жүргізуілердің және жолаушыларға арналған ақпараттық таблолардың көрінуін бұзбауы тиіс.

5.5.4.18 Көмекші үй-жайлар ғимаратына орналастырылған жолаушыларға тұрмыстық қызмет көрсету үй-жайларының жарықтандырылу көрсеткішін ҚР ҚН 2.04-01 талаптарына сәйкес қабылдау керек.

5.5.5 Байланыс және сигнализация

5.5.5.1 Вокзалдарда олардың есептік сыйымдылығы мен жергілікті жағдайларды ескере отырып, келесідей байланыс және сигнализация құрылғылары қарастырылуы тиіс:

- жедел-технологиялық, басқарушылық, темір жолдағы автоматты және қалалық телефон байланысы;
- электр сағаттарын орнату;
- ақпараттық-анықтамалық аппаратаура;
- жолаушылардың дауыс зорайтқыш хабарлағышы;
- билет-кассалық аппаратура және билет-диспетчерлік байланыс;
- мемлекеттік теледидар бағдарламаларын қабылдау құрылғылары;
- өрт және күзет сигнализациясы.

5.5.5.2 Темір жолдағы автоматты телефон байланысы (ТАТБ) вокзал қызметкерлеріне станция немесе темір жол участкесі шегінде, қажет жағдайда жергілікті және қалалық телефон желілеріне қосылу арқылы сөйлесу қызметтерін орындау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.5.3 Вокзалдар электр сағаттарымен жабдықталуы тиіс. Сағаттар қала жағынан ғимараттың алдыңғы бөлігіне, перронға және платформаларға, жолаушы үй-жайлары мен қызметтік үй-жайларға орнатылады.

5.5.5.4 Жолаушыларға ақпараттар беру үшін, темір жол вокзалдары жолаушы залдарына, платформаларға орнатылатын дауыс зорайтқыш хабарлағыш байланысымен жабдықталуы тиіс.

5.5.5.5 Билет кассалары билет-кассалық аппаратурамен және орындардың бар-жоқтығы туралы ақпараттар алуға, билеттердің сатылуын басқаруға және пойыздагы орынды брондауға арналған телефон байланысы жүйесімен жабдықталуы тиіс.

5.5.5.6 Жолаушыларға ынғайлы жерлерде қалалық және қалааралық байланыс таксофондарын орнату керек.

5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.6.1 Темір жол вокзалдарын жобалау кезінде ҚР ҚН 3.06-01 талаптарына сәйкес

ғимараттың қарттарға, мүмкіндігі шектеулі жолаушыларға, мүгедек балаларға (оның ішінде кресло-арбаны қолданатын, нашар көретін, нашар еститін балалар) қолжетімділігін қамтамасыз ету керек.

5.6.2 Жолаушылардың мүмкіндігі шектеулі топтарына қолжетімділікті қамтамасыз ету жоспарлау, технологиялық, конструктивтік және ақпараттық шаралар есебінен, сонымен қатар белгіленген қауіпсіздік талаптарын орындау есебінен жүзеге асырылуы тиіс.

5.6.3 Темір жол вокзалдарын жобалау кезінде келесідей мүгедектерге қызмет көрсету жүйелерін ескеру керек:

- а) мүгедектердің қозгалуына, демалуына және орналасуына қажетті құрылғылар жүйесі;
- б) көру ақпараты жүйесі;
- в) дыбыстық ақпарат жүйесі.

5.6.4 Жолаушылар ғимараттың жобасында мүгедектер арбасындағы жолаушыларды отырғызу және түсіру үшін қолданылатын мүгедектер арбалары мен көтергіштерді сақтау бөлмесі қарастырылуы тиіс.

5.6.5 Көру ақпараты жүйесі вокзалдың негізгі бағдарының ақпараттық сызбасы және мүгедектерге арналған арнайы көру ақпараты негізінде қалыптасуы тиіс.

5.6.6 Темір жол вокзалының дыбыстық ақпарат жүйесін қамтамасыз ету үшін жекелеген билет кассалары мен анықтама бюросы нашар еститін жолаушыларға арналған арнайы құрылғылармен жарақтандырылуы тиіс.

5.6.7 Жолаушылар қарқынды қозғалатын залдардағы телефон аппараттарын естуі нашар адамдарды ескере отырып, арбадағы мүгедектер үшін барынша төмен деңгейге орналастыру орнату керек.

5.6.8 Мүмкіндігі шектеулі топтарға қолжетімді жалпы қолданыстағы орындардың барлығы, атап айтқанда жеке автокөлікті тұраққа қою, қоғамдық көліктің аялдау орындары, жолаушылар ғимаратына кіретін орындар, вокзал өткелдері, қоғамдық киіну орындары және т. б. барлық көлік түрлеріне бірдей бірынғай үлгіде бекітілген белгілермен немесе символдармен (пиктограммалармен) белгіленуі тиіс.

5.6.9 Вокзалдағы көрнекі ақпарат халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына қолжетімді болуы тиіс, бұл жағдайда дыбыстық ақпарат пен пойыздардың келу және жонелу уақыттары көрсетілген ақпараттық табло қамтамасыз етілуі қажет.

5.6.10 Вокзалдардың қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін, кірістер мен шығыстар аумақта нақты белгіленуі тиіс, бұл жағдайда темір жол вокзалының «қосарлы тіл» белгілері жолаушылардың бағыт алударына мүмкіндік беру үшін негізгі ғимаратпен жапсарлас орналастырылуы тиіс.

5.6.11 Вокзал аумағында мүмкіндігі шектеулі жолаушылардың қозғалуына кедергі келтіретін кез келген заттар мен кедергілер саны мүмкін болғанынша кемітілуі немесе алынып тасталуы тиіс.

5.6.12 Физикалық мүмкіндігі шектеулі адамдардың тұрақтау орындары, тұрақтар олардың қозғалуы немесе автомобилден шығуы кезінде оларды жауын-шашыннан корғауға арналған қалқандармен жабылуы тиіс.

5.6.13 Түсіру аймақтарының беті, мүмкіндігі шектеулі жолаушыларға арналған

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

тротуарлармен бір қатарда, жайлылық мақсаттарында осы участкенің жүріс бөлігімен бір деңгейде болуы тиіс.

5.6.14 Жобаланатын вокзалдың жолаушы ғимаратында жолаушылардың мүмкіндігі шектеулі топтарына қолжетімді кем дегенде бір кіретін орын болуы тиіс.

5.6.15 Лифтілер мен пандустар орнатылмаған ғимараттар биіктігінің айырмашылығы үлкен болмаған жағдайда, арбадағы мүгедектер үшін көтергіштерді қарастыру керек.

5.6.16 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына арналған медициналық пункт пен дәретханаларды қолдануға ыңғайлы болуы үшін ғимараттың бірінші қабатына орналастыру керек.

5.6.17 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына қолжетімді үй-жайлар есіктерінің ойықтарында, егер бұл үй-жайдың мақсаты бойынша талап етілмесе, шектер және еден биіктігінен жоғары орналасқан төмпешіктер болмауы тиіс.

5.6.18 Тірек-қымыл аппараты бұзылған жолаушылардың мүмкіндігі шектеулі топтарына арналған бағыттар анық белгіленуі тиіс.

5.6.19 Темір жол вокзалында мүгедектердің орналасуына және қозғалуына ыңғайлы болуы үшін «кедергісіз орта» қарастырылуы тиіс, сонымен қатар:

- пандустар, жүк-жолаушылар лифтілерін, күту залындағы мүгедек арбаларға арналған орындар қарастыру керек;
- арбалар өлшемін ескере отырып, буфеттерде, кафелерде, мейрамханаларда арнайы үстелдер орнату керек;
- қоғамдық дәретханаларда арнайы кабиналар орнату керек;
- арбадағы мүгедектерді платформадан вагонға отырғызу және вагоннан түсірге арналған көтергіштер қарастыру керек;
- билет кассасының, анықтама бюросы, қол жүгін сақтау камераларының және терезелерін және т. б. төмен деңгейде орналастыру керек;
- кассалардың, анықтама бюrolарының, автоматтардың алдынан осы аймақтарға жолаушылардың жиналуды жағдайларында, кресло-арбалардағы мүгедектердің маневр жасауына жеткілікті билеттер сатуға және т. б. арналған еркін кеңістік қарастыру керек;
- мүгедектер үшін ақпарат арнайы тілдерді, мәтіндерді, Брайль қарпін, түйсік арқылы тіл алмасу тәсілін, үлкен қарпі, қолжетімді мультимедиялық құралдарды қолдану арқылы қамтамасыз етіледі.

5.6.20 Темір жол вокзалында жолаушыларға арналған көрнекі ақпараттар жүйесінде үй-жайлардың мүмкіндігі шектеулі жолаушыларға қолжетімділігін білдіретін символдардан тұратын пиктограммалар қарастырылуы тиіс.

5.6.21 Вокзал участкесін немесе ғимараттар кешенін жобалау кезінде мүмкіндігі шектеулі жолаушылар қолданылатын жаяу жүргінші жолдары мен көлік жолдарының үздіксіздігін қамтамасыз ету керек. Бұл жолдар сыртқы жаяу жүргінші және көлік жолдарымен және көлік құралдарының аялдамаларымен байланыстырылуы тиіс.

5.6.22 Барлық сервис пункттері халықтың мүмкіндігі шектеулі топтар үшін женіл қолжетімді болуы тиіс.

5.7 Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік

5.7.1 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында көмекші жабдықты (ақпараттық жабдықтар, аяу баптауға арналған жабдықтар, банкоматтар және заттарды сақтауға арналған шкафттар):

- қозгалыс кезінде жолаушылардың өтімділігін кемітпейтін болуы;
- жарақаттар алу тәуекелін ұлғайтпайтын жерлерге орналастыру керек.

5.7.2 Терезелердің, витраждардың конструкциялары және олардың көтергіш конструкцияларға бекітілуі ғимаратта және іргелес аумақта орналасқан адамдардың осы элементтердің фрагменттерінен зақымданбау қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс.

*5.7.3 Вокзал ғимараттарын терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету ғимараттардың өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде жүзеге асырылуы және Қазақстан Республикасы Үкіметтің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен белгіленген терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес келуі тиіс (*Өзгерт.ред. – ҚТУКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық*).

*5.7.4 Ғимараттағы телевизиялық бейнелерді жазу үшін бейнетіркеуіштерді қолдану қажет. Теміржол вокзалдарындағы бейнетіркеуіштерді орналастыру кезінде оларға қол жеткізу мүмкіндігі объектіні құзетуге жауапты өкілдің бақылауымен ғана рұқсат етіледі (*Өзгерт.ред. – ҚТУКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық*).

5.7.5 Вокзалдардың құрамында техникалық сигнализация құралдарын, бейне бақылау жабдықтарын орналастыру, көлік құралдарын мәжбүрлі тоқтатуға арналған металл заттар мен қаруларды анықтау қарастырылуы тиіс.

5.7.6 Ғимаратқа кіру орындарын жобалау кезінде тексеру жабдықтарымен жарақтандырылған күзет посттари мен қатынау нұктелерінің орнатылуын қарастыру қажет.

5.7.7 Объектіге іргелес жатқан аймаққа кіру және шығу орындарында автокөлік пен адамдардың зансыз өтуін болдырмау үшін бақылау-өткізу пункті қарастырылуы тиіс.

5.7.8 Вестибюльдерді адамдардың қарбалас сәттерде ең көп жиналуын, сонымен қатар өткізу құрылғыларымен және тексеру жабдығымен жабдықталған күзет постылары мен қатынау нұктелерін орналастыру қажеттілігін ескере отырып жобалау керек.

5.8 Қоршаған органды қорғау

5.8.1 Вокзал жұмысын басқаруға арналған үй-жайлардан тұратын жолаушылар ғимараттарын жобалау кезінде олардан бөлінетін атмосфераны ластаушы қалдықтардың сипаты мен көлемін ескеру және олармен күресу шараларын қарастыру қажет.

5.8.2 Ғимараттарды салу, реконструкциялау, консервациялау, демонтаждау және құлату жобаларын әзірлеу кезінде қоршаған органды әсерін тигізетін рұқсат етілетін антропогендік күш нормативтері ескерілуі, қоршаған органды ластануын ескерту және жою шаралары, сонымен қатар қалдықтарды өндіреу тәсілдері қарастырылуы, қоршаған органды мен табиғи органды қорғауға, қалпына келтіруге, табиғи ресурстарды тиімді (тұракты) қолдануға және оларды қайта өндіруге жағдай жасайтын ең үздік қолжетімді техникалық әдістер, ресурс үнемдейтін, аз қалдықты технологиялар қолданылуы тиіс.

5.8.3 Вокзал жаны алаңы мен оған темір жолдар бойымен іргелес жатқан аумақты жобалау кезінде шаруашылық қызмет әсерінен бұзылған жер төлімдерін қалпына келтіру, сәulet және мәдениет ескерткіштерінен тұратын ландшафттарды құзету аймағын қорғау сияқты кешенді қоршаған ортаны қорғау шараларының жүргізуін қарастыру қажет.

5.8.4 Вокзалды салған кезде қоршаған орта қауіпсіздігін сақтауға мүмкіндік бермейтін мөлшердегі ластаулар бөлөтін материалдарды қолдануға жол берілмейді.

5.8.5 Ластаңған ауаны үй-жайлардан қоршаған ортаға зиян келтіrmesten және халықтың денсаулығына қауіп төндіrmesten шығару керек.

5.8.6 Қоршаған ортаны қорғау шаралары:

- вокзалға іргелес жатқан аумақтардың геофизикалық, биологиялық және өзге құрауыштарының қалыптасқан экономикалық тереңдігін қолдауға;

- вокзал жанының жер бедері мен өсімдік жамылғысының, вокзал жанында орналасқан су қоймалары мен өзге табиғи түзілімдердің табиғи нашарлау процестерін тежеуге;

- ландшафтың, тарихи, этнографиялық, сәulet ескерткіштер мен вокзал мен вокзал жаны алаңында орналасқан өзге ескерткіштердің эстетикалық сапаларын сақтауға;

- құрылым кезінде туындастырылған салдарлардың табиғи ортаға әсерін жоюға;

- вокзалды пайдалану барысында қоршаған ортаға әсерін тигізетін техногендік салдарларды, оның ішінде әуе және су бассейнінің, жер асты кеңістігінің барлық ластану түрін мүмкіндігінше кемітуге;

- вокзал жанындағы ансамбльдің сәuletтік тұтастырылған сақтауға;

- құрылым барысында қозғалмаған жекелеген ландшафт элементтерін жақсартуға бағытталуы тиіс.

5.8.7 Көріктендіру жобасында қоқыс жинауға, сонымен қатар жиналған қар мен мұзды жинауға арналған алаңдар анықталуы тиіс. Соңғысы құмтұтқыштармен, еріген суды жинау және жою құрылғыларымен жабдықталуы тиіс.

5.8.8 Кәдеге жаратуға жататын, құрамында сынап бар электр шамдары мен денсаулыққа зиянды өзге заттарды жинауға арналған орындар оларды сақтау үшін қауіпсіз болуы тиіс.

5.8.9 Ағымдағы, сонымен қатар болжалды жағдайды салыстыру арқылы жобада қабылданатын техникалық және технологиялық шешімдердің қоршаған ортаға тигізуі мүмкін жағымсыз әсерін тексеру керек.

5.8.10 Ішкі көрініс пен экстерьер жарығын жобалау кешкі уақытта тұнгі экожүйелерді енгізу арқасында жарық ластанушылықты мейлінше азайтуы тиіс.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША ТАЛАПТАР

6.1 Энергия тиімділігін қамтамасыз ету

6.1.1 Жылуды тиімді қолдануды қамтамамыз ету мақсатында ғимараттың қоршау конструкциялары энергия үнемдейтін материалдарды қолдану арқылы дайындалуы тиіс.

6.1.2 Ғимаратта энергияны тиімді пайдалануды қамтамасыз ету мақсатында сондай-

ақ мынадай талаптарды назарға алу қажет: жылу қарсылығын, күн радиациясын, ауаның тығыздығы мен шығынын немесе ғимараттың сервистік қызметтерден жылу алуын.

6.1.3 Вокзал ғимараттарында энергия тұтыну шығындарын азайту үшін энергия тұтыну көрсеткіші төмен жарық қараптыруды талап етеді.

6.1.4 Темір жол вокзалында энергия тұтынуды азайту мақсатында:

а) ғимараттардың ішінде, перрондарда, учаскелер мен аумақтарда жарық диодты жарық;

б) күн энергиясын тұтынуға арналған күн батареяларын;

в) қайта қолдану үшін жаңбыр суын жинау жүйесі.

6.1.5 Энергия тиімділігін қамтамасыз ету үшін, ғимарат конструкцияларында наножабынды өздігінен тазаланатын әйнектер, күн инверторлары және т. б. қолданылуы тиіс.

6.1.6 Вокзал ғимараттарында жасанды жарықтандыруға кететін шығындарды қысқарту мақсат мүмкін болғанынша, түсken күндізгі жарық энергиясын қолдану керек.

6.1.7 Энергияның тұтынудың қысқарту мақсатында құту залдарында, операция залдарында, дәретхана белмелерінде ауаны тазалауға арналған фотокатализ жүйелері орнатылады.

6.1.8 Энергияны оңтайлы қолдану және оның тұтынудың қысқарту үшін жергілікті экологиялық жағдайлардан пайда көру мақсатында ғимаратты жобалау технологиясын мүмкін болғанынша жетілдіру қажет.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Вокзал ғимараттарын жобалау кезінде шикізаттың, материалдар мен энергия тасығыштарының үнемді шығындалуын, ресурстардың екінші қайта қолданылуын қамтамасыз ететін технологияларды қолдану керек.

6.2.2 Судың тұтынудың қысқарту, айналымды және қайталама қолдану жүйелерінде судың қолданылуын арттыру, өнімсіз шығындар мен су шығының қысқарту, ластанған ағын сулардың шығуын төмендету және тоқтату, ағын суларды тазарту, олардан бағалы заттар алу және т. б. сияқты су ресурстарын орынды қолдану шараларын ескеру қажет.

6.2.3 Вокзал аумағының орнықты ландшафтың қамтамасыз ету мақсаттарында экологиялық сертификатталған, уытты емес, органикалық және биологиялық ыдыратылатын тыңайтқыштар қолдану қажет, бұл жағдайда табиғи су ресурстарына және қоршаган ортаның биофлорасына зиян келтіруі мүмкін уытты химиялық заттарды қолданудан аулақ болу керек.

6.2.4 Тиісті өсімдіктерден тұратын ландшафт учаскелерін жобалау кезінде эрозиямен күресу үшін қосымша ирригация (суару) қажеттілігін мүмкіндігінше төмендету қажет.

6.2.5 Вокзал аумағында ағымдағы өсімдіктердің, оның ішінде ағаштар мен бұталардың қорғалуын қамтамасыз ету және экологияның тұтастығын арттыру үшін жергілікті табиғи ортаны қолдану талап етіледі.

6.2.6 Темір жол вокзалдары ғимараттарында қолданылатын су мөлшерін мүмкін болғанынша төмендету үшін тиімді (үнемді) санитарлық торап орнату қажет.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

6.2.7 Темір жол вокзалының құрылыштары мен инфрақұрылымына электр энергиясын шығарып, панельдерді табиғи жылдыту кезінде тұрақты пайдалы әрекет коэффициентін сақтауға мүмкіндік беретін электр энергиясын күннен түрлендіру жүйелері қолданылуы тиіс.

ӘОЖ 725.3

МСЖ 91.040.10

Түйінді сөздер: вокзалдар, сыйымдылық, платформа, түсіру, өткізу қабілеті, алаң, аумак, вестибюль, үй-жай, өрт қауіпсіздігі, санитарлық-техникалық қондырғылар, электрмен қамту, электр желілері, сыртқы жарықтандыру.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цель нормативных требований.....	3
4.2 Функциональные требования.....	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ.....	4
5.1 Основные положения.....	4
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий.....	7
5.3 Требования по пожарной безопасности.....	8
5.3.1 Общие требования по обеспечению пожарной безопасности	8
5.3.2 Требования к эвакуации пассажиров и персонала из помещений.....	9
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации железнодорожных вокзалов.....	10
5.4.1 Требования к территории	10
5.4.2 Объемно-планировочные решения	13
5.4.2.1 Административные и служебно-технические помещения	13
5.4.2.2 Пассажирские платформы и навесы	15
5.4.2.3 Вокзальные переходы.....	16
5.4.2.4 Окна, двери, лестницы, пассажирские лифты, эскалаторы и подъемники .	17
5.4.3 Санитарно-гигиенические требования	17
5.4.4 Требования к средствам визуальной информации	19
5.5 Проектирование инженерных сетей и систем	20
5.5.1 Водоснабжение и канализация	20
5.5.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха	21
5.5.3 Электроснабжение и оборудование вокзалов	22
5.5.4 Наружное и внутреннее освещение	24
5.5.5 Связь и сигнализация	25
5.6 Требования по обеспечению доступности для маломобильных групп населения	26
5.7 Безопасность при эксплуатации.....	28
5.8 Охрана окружающей среды.....	28
6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЮ И РАЦИОНАЛЬНОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ	30
6.1 Обеспечение энергоэффективности	30
6.2 Рациональное использование природных ресурсов	30

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий документ разработан в рамках реформирования нормативно-технических документов в сфере архитектурной, градостроительной и строительной деятельности Республики Казахстан в соответствии с параметрическим методом нормирования.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие СН РК «Проектирование железнодорожных вокзалов» являются одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента Республики Казахстан «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

Настоящий строительный документ разработан в соответствии с требованиями нормативных правовых актов в строительстве, действующих на территории Республики Казахстан.

Приемлемые решения выполнения требований настоящих строительных норм приведены в СП РК 3.03-115-2014 «Проектирование железнодорожных вокзалов».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ВОКЗАЛОВ
RAILWAY STATIONS DESIGN

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к территории, объемно-планировочным решениям, инженерному обеспечению для проектирования зданий железнодорожных вокзалов.

1.2 Настоящие строительные нормы распространяются на проектирование и строительство новых, реконструкцию всех железнодорожных вокзалов.

1.3 Требования настоящих строительных норм не распространяются на проектирование зданий и сооружений сезонного использования, пассажирских павильонов, служебно-пассажирских зданий.

*2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие нормативные документы:

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

Перечень объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении, утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 августа 2013 года № 876.

Требования к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191.

Правила организации деятельности железнодорожных вокзалов, утвержденные приказом исполняющего обязанности Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 23 января 2015 года № 55.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам по обслуживанию транспортных средств и пассажиров», утвержденные приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 27 февраля 2015 года № 156.

Технический регламент «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 29 ноября 2016 года № 1111.

Издание официальное

СН РК 3.03-15-2014*

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 23 июня 2017 года № 439.

СН РК 2.01-01-2013 Защита строительных конструкций от коррозии.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 2.04-02-2011 Защита от шума.

СН РК 3.01-01-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.01-03-2013 Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации.

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СН РК 4.04-07-2013 Электротехнические устройства.

СН РК 5.01-02-2013 Основания зданий и сооружений.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационному каталогу «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», составляемому ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующему ежемесячно издаваемому информационному бюллетеню-журналу. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НҚ)

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

*В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями (Изм.ред.–Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НҚ):

3.1 Железнодорожный вокзал: Комплекс зданий, сооружений (включая пассажирские платформы, вокзальные переходы и привокзальную территорию) и других видов имущества, предназначенных для оказания населению услуг по перевозке железнодорожным транспортом и приему-выдаче багажа, грузобагажа в зависимости от класса.

3.2 Вокзальный переход: Составная часть (элемент) вокзала, предназначенная для функционально-планировочной взаимосвязи пассажирских платформ, пассажирского здания и привокзальной площади (прилегающей территории населенного пункта) и пересечения по нему пассажирами перронных железнодорожных путей и платформ для выхода на посадку на соответствующую "свою" платформу и (или) проход в обратном направлении.

3.3 Конкорс: Помещение вокзала, служащее для перехода пассажиров от привокзальной площади или пассажирского здания на платформы (иногда и на другую сторону железнодорожных путей) и в обратном направлении (является, таким образом, своеобразным вокзальным переходом), а также для кратковременного обслуживания и ожидания пассажирами поездов.

3.4 Класс железнодорожного вокзала: Статус железнодорожного вокзала, определенный в зависимости от объема выполняемых работ (предоставляемых услуг) и технической оснащенности.

3.5 Малые архитектурные формы: Составная часть вокзала, включающая определенную номенклатуру предметов, сооружений и устройств функционального, информационного и декоративного назначения, предназначенных для улучшения организации потоков, безопасности передвижения и ориентации пассажиров, получения технологической информации, для создания более комфортных условий обслуживания пассажиров, для улучшения организации и благоустройства вокзала, повышения его привлекательности и эстетических качеств.

3.6 Пассажирский перрон: Зона железнодорожного вокзала, расположенная рядом со зданием железнодорожного вокзала, примыкающая к железнодорожному пути, на которой осуществляется посадка, высадка пассажиров, а также погрузка, выгрузка багажа и грузобагажа.

3.7 Пассажирская платформа: Зона железнодорожного вокзала, расположенная между железнодорожными путями и предназначенная для посадки и высадки пассажиров.

4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Цель нормативных требований - обеспечение безопасности зданий железнодорожных вокзалов, надежности несущих конструкций на всех стадиях их жизненного цикла в целях защиты жизни, здоровья пассажиров и персонала, сохранение имущества и охраны окружающей среды, уменьшение вероятности возникновения и распространения пожара, энергетической эффективности и ресурсосбережения при строительстве, эксплуатации.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 В зданиях железнодорожных вокзалов должна обеспечиваться оптимальная взаимосвязь помещений, эффективно использоваться железнодорожная сеть, основные и сопутствующие процессы по организации перевозок пассажиров, в том числе вокзалы должны соответствовать своему назначению по обслуживанию населения.

4.2.2 В целях обеспечения механической безопасности основания и несущие конструкции здания должны быть спроектированы и возведены с учетом характерных воздействий и нагрузок влияющих на прочность, с соблюдением технологических норм и эксплуатироваться с обеспечением предупреждающих и защитных мероприятий.

4.2.3 Для обеспечения механической безопасности зданий вокзалов строительные конструкции должны гарантировать надежность и устойчивость сооружения на стадии разработки общей концепции, при его строительстве и эксплуатации.

4.2.4 В целях обеспечения пожарной безопасности в железнодорожных вокзалах должны предусматриваться условия для раннего обнаружения очага пожара, оповещения

СН РК 3.03-15-2014*

пассажиров, безопасной и быстрой эвакуации, ликвидации пожара в помещениях.

4.2.5 Зоны выходов и пути эвакуации должны обеспечить условия для безопасной и быстрой эвакуации пассажиров и персонала из помещений.

4.2.6 В зданиях железнодорожных вокзалов и привокзальных комплексов должны создаваться необходимые комфортные условия для пребывания, обеспечивающие защиту жизни и здоровья пассажиров и персонала в процессе эксплуатации здания с учетом благоустройства территории, объемно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.7 На территории железнодорожного вокзала должны обеспечиваться меры по предотвращению отрицательных воздействий, оказываемых транспортными средствами на население, а также на окружающую человека в данном районе городскую среду (в соответствии с требованиями санитарно-гигиенических норм).

4.2.8 Железнодорожные вокзалы должны быть спроектированы и построены с учетом предотвращения угроз для здоровья человека, связанных с содержанием в воздухе помещений опасных загрязняющих веществ, микроклиматом, освещением, инсоляцией, солнцезащитой, шумом, вибрацией в течение срока службы здания.

4.2.9 Инженерные системы зданий железнодорожных вокзалов должны быть спроектированы и построены так, чтобы количество расходуемой энергии было сведено к минимуму с учетом климатических условий данного участка.

4.2.10 Железнодорожные вокзалы и привокзальные площади следует проектировать и возводить с учетом создания условий для беспрепятственного передвижения людей, в том числе обеспечения условий для маломобильных групп населения в местах в соответствии с их назначением.

4.2.11 Железнодорожные вокзалы необходимо размещать на участке с соблюдением экологических требований и сведением к минимуму негативного воздействия на окружающую среду.

4.2.12 При проектировании железнодорожных вокзалов необходимо соблюдать условия по использованию вторичных ресурсов, в частности, повторному применению экологически совместимых строительных материалов и изделий после их разбора.

*4.2.13 На этапе проектирования железнодорожных вокзалов необходимо определить относимость объекта к перечню объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении и принять меры для выстраивания соответствующей системы антитеррористической защиты объекта согласно Требованиям к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191 (*Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НҚ*).

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 При проектировании железнодорожных вокзалов, предназначенных для обслуживания и перевозки пассажиров на близкие и дальние расстояния должны

учитываться требованияния «Правил организации деятельности железнодорожных вокзалов», необходимо располагать их на одной из железнодорожной станции с единым административным подчинением, соблюдая требования технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» и санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам по обслуживанию транспортных средств и пассажиров».

5.1.2 В зависимости от объема выполняемых работ (услуг), пассажиропотока и технической оснащенности железнодорожные вокзалы следует подразделять на классы: внеклассные, 1 класс, 2 класс, 3 класс.

5.1.3 Внеклассные и железнодорожные вокзалы 1-го класса дополнительно должны иметь камеры хранения ручной клади, комнаты длительного отдыха транзитных пассажиров, пункты питания, парикмахерские, магазины, торговые киоски, почтовое отделение, обменный пункт, аптеки, банкоматы, платежные терминалы, интернет (WI-FI).

5.1.4 Железнодорожные вокзалы должны включать: пассажирское здание, пассажирские платформы с навесами, пешеходные переходы в одном или нескольких уровнях, малые архитектурные формы, визуальные коммуникации и другие сооружения, необходимые для организации пассажирских перевозок.

5.1.5 Размеры и планировка зданий железнодорожных вокзалов должны быть установлены в зависимости от нормы расчетной вместимости, определяемой на основе расчетного суточного пассажиропотока вокзала.

5.1.6 При проектировании железнодорожного вокзала необходимо предусматривать возможность его расширения в перспективе в связи с увеличением объемов пассажирских перевозок, с минимальными затратами и с учетом технологического процесса работы вокзала и безопасности движения поездов.

5.1.7 В технико-экономических обоснованиях должны быть установлены следующие характеристики и показатели:

а) специализация сооружения, основные категории обслуживаемых пассажиров (местного и дальнего сообщения, пригородного или даже внутригородского сообщения, международного сообщения и др.);

б) объемы ожидаемых перевозок в сутки и в часы «пик» пассажиров, багажа, а также грузов и почты (в случае их обработки на вокзале) на расчетный срок и по промежуточным этапам;

в) расчетное количество единиц и типы средств внешнего транспорта (в сутки, час «пик»), определяющие габариты и тип перрона;

г) принципы взаимосвязи вокзала с различными районами и функциональными зонами города, а также данного вокзала с другими опорными транспортными и наиболее крупными общественными сооружениями общегородского значения и зонами их концентрации;

д) расчетное количество (в сутки и в часы «пик») транспортных единиц и типы всех видов городского транспорта, определяющее размеры и организацию движения на привокзальной площади.

5.1.8 Проекты вновь сооружаемых или реконструируемых железнодорожных вокзалов должны удовлетворять приведенным ниже требованиям:

а) предусматривать необходимый состав зданий, сооружений и устройств с целью

СН РК 3.03-15-2014*

обеспечения оптимальных условий обслуживания пассажиров и сокращения затрат их времени на все операции, связанные с отправлением, прибытием или пересадкой;

б) учитывать архитектурно-композиционный и стилевой характер, а также масштаб существующей и проектируемой застройки данной части города или даже всего города в целом с учетом конкретных культурно-исторических, национальных особенностей;

в) учитывать природно-климатические особенности района строительства, определяемые согласно СН РК 3.01-01, а также природный ландшафт, характер озеленения, рельеф, гидрогеологические, сейсмические и другие конкретные условия;

г) обеспечивать экономичность строительства и эксплуатации с использованием во всех объектах вокзального комплекса прогрессивных конструктивных решений, строительных и отделочных материалов, технологического и инженерного оборудования;

д) предусматривать передовые методы обслуживания пассажиров с широким использованием средств механизации и автоматизации при выполнении операций по наведению справок, продаже, компостированию и регистрации билетов, приему, выдаче и транспортировке багажа, почты, грузов, а также при содержании и уборке помещений и территорий.

5.1.9 Проектирование железнодорожного вокзала (нового, реконструируемого) следует проводить с учетом планировочной структуры населенного пункта и станции на основе технологического и архитектурно-градостроительного решения транспортного узла, в котором, наряду с вокзалом, должны быть комплексно рассмотрены следующие технологически связанные между собой элементы:

- привокзальная площадь (прилегающая к вокзалу территория со стороны населенного пункта) с подъездами и подходами к вокзалу, остановочными пунктами общественного и индивидуального транспорта, местами парковки, автостоянками, элементами благоустройства;

- перрон с размещаемыми на нем железнодорожными станционными путями, платформами, переездами и переходами через железнодорожные пути, другими обустройствами;

- служебно-технические и вспомогательные здания и сооружения железнодорожной станции, по возможности, объединяемые или блокируемые с пассажирскими зданиями вокзалов на основе взаимосвязанного технологического и архитектурно-композиционного решения.

5.1.10 Проектирование железнодорожных вокзалов островного, тупикового и комбинированного типа допускается только в виде исключения при специальных технико-экономических обоснованиях.

5.1.11 Планировка и общая композиция железнодорожных вокзалов должна удовлетворять основному требованию - наилучшему обслуживанию пассажиров.

5.1.12 Архитектура зданий железнодорожных вокзалов должна удовлетворять следующим требованиям: бытовым, санитарно - гигиеническим, градостроительным и художественным.

5.1.13 Расчетная вместимость железнодорожных вокзалов должна быть равна числу единовременно находящихся в них пассажиров и посетителей (встречающих и провожающих людей, наводящих справки, приобретающих билеты и др.) и

устанавливаться отдельно для пассажиров дальних и пригородных маршрутов.

5.1.14 Норму расчетной вместимости железнодорожного вокзала следует принимать при неравномерном распределении потока пассажиров в течение суток, при отправлении поездов в ночное время, отсутствии предварительной продажи билетов или удаленности вокзала от населенного пункта.

5.1.15 Для пассажиров внутригородского и пригородного сообщения, осуществляющих поездки с целью прогулок, экскурсий и отдыха, вместимость пассажирских помещений не рассчитывается. Для этой категории пассажиров должны быть предусмотрены теневые навесы и необходимое количество билетных касс или автоматов для продажи билетов.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости здания

5.2.1 Для обеспечения требуемой надежности и устойчивости здания железнодорожного вокзала при проектировании необходимо учитывать:

- условия эксплуатации по назначению;
- ожидаемое влияние окружающей среды;
- свойства применяемых материалов, возможные средства их защиты от негативных воздействий среды, а также возможность деградации их свойств.

5.2.2 Конструктивные схемы вокзалов должны соответствовать совокупности конкретных градостроительных и природных условий, содержанию основных технологических процессов и наиболее прогрессивным методам индустриального строительства.

5.2.3 В целях обеспечения надежности и устойчивости здания конструкции и детали должны быть выполнены из материалов, которые обладают необходимой стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких температур, агрессивной среды, биологических и других неблагоприятных факторов согласно СН РК 2.01-01.

5.2.4 Для обеспечения надежности и устойчивости здания конструкции и основания железнодорожных вокзалов должны быть спроектированы и построены предусматривая меры по обеспечению безопасности несущих частей здания, связанных с внешними воздействиями, которые влияют на их эксплуатационные параметры, включая: собственный вес конструкций, рабочие нагрузки, нагрузки от взрыва, гидростатическую и грунтовую нагрузки, нагрузки от наводнений (средний интервал повторения) и т.д.

5.2.5 В целях обеспечения сейсмической безопасности при проектировании зданий железнодорожных вокзалов следует предусматривать конструктивные мероприятия, обеспечивающие устойчивость и геометрическую неизменяемость конструктивных систем при развитии в конструкциях и соединениях пластических деформаций и исключающие возможность их хрупкого разрушения в соответствии с действующим нормативным документом по обеспечению сейсмической безопасности.

5.2.6 Для обеспечения устойчивости и долговечности конструкций зданий вокзалов следует исключить:

- разрушения любого характера (например, пластическое, хрупкое, усталостное);
- потерю устойчивости формы;
- явления, при которых возникает необходимость прекращения эксплуатации

СН РК 3.03-15-2014*

(например, чрезмерные деформации в результате деградации свойств материала, пластичности, сдвига в соединениях, а также чрезмерное раскрытие трещин) здания.

5.2.7 Необходимые меры по обеспечению долговечности конструкций и оснований зданий и сооружений вокзалов с учетом конкретных условий эксплуатации проектируемых объектов, а также расчетные сроки их службы должны применяться на стадии проектирования.

5.2.8 Все строительные элементы здания должны содержаться в условиях, предотвращающих их износ, при этом они должны безопасно выдерживать все налагаемые на них нагрузки.

5.2.9 В проектах вокзалов, расположенных в южных регионах необходимо предусматривать солнцезащиту помещений путем устройства конструкций и сквозного проветривания основных пассажирских помещений.

5.2.10 В конструкциях железнодорожного вокзала в необходимых случаях должны быть приняты соответствующие меры от проникновения дождевых, талых, грунтовых вод в толщу несущих и ограждающих конструкций здания.

5.2.11 При проектировании оснований и фундаментов здания следует учитывать имеющийся опыт проектирования, строительства и эксплуатации в аналогичных инженерно-геологических и гидрогеологических условиях в соответствии с требованиями СН РК 5.01-02.

5.3 Требования по пожарной безопасности

5.3.1 Общие требования по обеспечению пожарной безопасности

5.3.1.1 Пожарная безопасность и объемно-планировочное решение зданий должны соответствовать требованиям технических регламентов «Общие требования к пожарной безопасности», «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре».

5.3.1.2 В зданиях вокзалов должны обеспечиваться безопасность и надежность в расчетных условиях пребывания, а также в экстремальных ситуациях и пожарной опасности в течение всего срока эксплуатации здания.

5.3.1.3 К железнодорожным вокзалам с двух продольных сторон должен быть обеспечен подъезд пожарных автомобилей в соответствии с техническим регламентом «Общие требования к пожарной безопасности».

5.3.1.4 Здания и сооружения вокзалов должны быть спроектированы и построены так, чтобы пожарные могли должным образом осуществлять работы по спасению людей, обеспечивали контроль по тушению пламени всеми необходимыми средствами.

5.3.1.5 В зданиях железнодорожных вокзалов при пожаре необходимо обеспечить безопасный, безостановочный и свободный проход к выходу из здания.

5.3.1.6 Здания железнодорожных вокзалов должны проектироваться с учетом мер предосторожности и нераспространения пожара таким образом, чтобы обеспечить защиту пассажиров и персонала от серьезных ранений во время эксплуатации.

5.3.1.7 В целях обеспечения пожарной защиты в здании вокзала необходимо устройство контрольной панели охранно-пожарной сигнализации передающую оповещения на пульт централизованного наблюдения в случае пожарной опасности.

5.3.1.8 При проектировании вокзалов необходимо в внутренних эвакуационных лестницах, размещаемых в лестничных клетках обеспечить безопасность пассажиров, персонала, а также эвакуацию во время пожара.

5.3.1.9 Железнодорожные вокзалы должны быть спроектированы таким образом, чтобы при пожаре сдерживать распространение огня внутри помещений и до близлежащих построек путем деления здания на отсеки.

5.3.1.10 Пожарная безопасность зданий или их элементов должна быть обеспечена в процессе строительства, при проектировании, реконструкции, ремонте или техническом обслуживании с доступными мерами по предотвращению пожара.

5.3.1.11 Системы противодымной вентиляции должны быть автономными для каждого пожарного отсека, кроме систем приточной противодымной вентиляции, предназначенных для защиты лестничных клеток и лифтовых шахт, сообщающихся с различными пожарными отсеками.

5.3.1.12 При строительстве, проектировании и реконструкции вокзалов необходимо предусмотреть огнестойкость здания не менее I, II, III и IV степени, класса пожарной опасности C0. Применение сгораемых несущих строительных конструкций не допускается.

5.3.2 Требования к эвакуации пассажиров и персонала из помещений

5.3.2.1 При проектировании железнодорожных вокзалов необходимо обеспечить расчетное число пассажиров отправления фронтом билетных касс и фронтом приема и выдачи ручной клади и багажа, исключающими вероятность образования больших очередей.

5.3.2.2 При невозможности обеспечить эвакуацию в течении нормативно установленного времени должны предусматриваться пожаробезопасные зоны.

5.3.2.3 Предельно допустимое расстояние от наиболее удаленной точки помещения в пожаробезопасную зону должно быть в пределах досягаемости в течение нормативно установленного времени эвакуации.

5.3.2.4 Лестницы 3 типа, используемые в качестве второго эвакуационного выхода, должны выполняться из негорючих материалов и сообщаться с помещениями через площадки или балконы, устраиваемые на уровне эвакуационных выходов.

5.3.2.5 Здания и сооружения должны содержаться и эксплуатироваться с соответствующими установленными огнезадерживающими клапанами для ограничения распространения пожара в течении нормативного времени эвакуации.

5.3.2.6 Гостиницы, размещаемые в здании вокзалов должны иметь самостоятельные пути эвакуации.

5.3.2.7 В лестничных клетках, предназначенных для эвакуации людей как из надземных этажей зданий, так и из подвального или цокольного следует предусматривать выходы из них непосредственно наружу, отделенные на высоту этажа глухой противопожарной перегородкой 1 типа.

СН РК 3.03-15-2014*

5.3.2.8 Все проходы, эвакуационные пути и выходы из здания должны быть свободными. Здания железнодорожных вокзалов должны быть обеспечены светящимися указателями «Выход», планами эвакуации, размещенными в доступных для обозрения местах, табличками с телефонами вызова экстренных служб.

5.3.2.9 Лестничные клетки должны иметь выходы непосредственно наружу на прилегающую к зданию территорию или через вестибюль, отделенный от примыкающих коридоров перегородками с дверьми.

5.3.2.10 Запрещается устанавливать в проемах эвакуационных выходов раздвижные и подъемно-пропускные двери, врачающиеся двери, турникеты и другие предметы, препятствующие свободному проходу пассажиров.

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации железнодорожных вокзалов

5.4.1 Требования к территории

5.4.1.1 Требования к выбору площадки для размещения новых, расширяемых, реконструируемых, а также существующих железнодорожных вокзалов предъявляются в соответствии с действующими нормативными документами по земельным, водным ресурсам, а также в соответствии с требованиями СН РК 3.01-01.

5.4.1.2 Проектирование железнодорожных вокзалов следует производить на основе единых технологических, градостроительных, планировочных решений всего вокзального комплекса (железнодорожной пассажирской станции и привокзальной площади) и прилегающих к нему территорий.

5.4.1.3 Допускается во внеклассных вокзалах, расположенных в южных районах, устройство мест ожидания на открытом воздухе, использование световых двориков, декоративного озеленения и обводнения, вплоть до создания террас-садов и садов на крышах зданий вокзалов.

5.4.1.4 Не допускается размещение железнодорожных вокзалов на территориях санитарно-защитных зон. На выходах из служебных помещений вблизи железнодорожных путей должны устанавливаться ограждения (барьеры).

5.4.1.5 Промежуточные этапы строительства должны иметь законченные архитектурно - планировочные решения, обеспечивающие оптимальные условия работы вокзала на всех основных этапах его развития, и предусматривать необходимые удобства для пассажиров и персонала.

5.4.1.6 Основные факторы, требуемые при выборе земельного участка под строительство железнодорожного вокзала, - наличие необходимой земельной площади, удобный доступ к основному зданию с прилегающими городских и сельских улиц и площадей, систем общественного транспорта и пешеходных мостов.

5.4.1.7 На земельных участках железнодорожных вокзалов следует размещать: пассажирское здание, перрон, платформы, пешеходные пути пассажиров, проезды и стоянки автомобилей, хозяйствственные площадки, озеленение.

5.4.1.8 Привокзальные площади следует проектировать так, чтобы обеспечивать

оптимальные условия взаимодействия внешнего (магистрального и пригородного) и всех видов городского транспорта. Привокзальную площадь и вокзал следует размещать и проектировать с учетом создания удобных подъездов, остановок и зон парковки местного транспорта, пешеходных подходов при возможно более полном разделении путей движения потоков транспорта и пешеходов.

5.4.1.9 На территории привокзальных площадей следует выделять фронт и количество постов прибытия, пути движения и участки маневрирования, а также фронт и количество постов отправления всех средств городского транспорта. На вокзалах должно быть обеспечено пространственное решение разделения потоков движения на привокзальной площади. На привокзальных площадях должны быть выделены участки, предназначенные для посадки и высадки пассажиров, стоянки кратковременного и долговременного хранения (отстоя) средств общественного, специального, грузового и индивидуального транспорта и изолированные от транзитного транспорта.

5.4.1.10 При проектировании должно быть предусмотрено благоустройство и озеленение привокзальной площади. На ней следует предусматривать площадки с малыми архитектурными формами с визуальной информацией.

5.4.1.11 При разделении путей пешеходов и транспорта на привокзальных площадях, главным образом, необходимо определить количество единиц городского транспорта (автобусы, троллейбусы, трамваи, автомобили) и условия их движения.

5.4.1.12 Размеры привокзальных площадей следует назначать с учетом конкретной градостроительной ситуации, числа и ширины примыкающих к площади улиц, размеров движения на них, организации движения транспорта на площади, характера ее застройки, озеленения и других факторов.

5.4.1.13 Привокзальные площади следует застраивать преимущественно рядом с административно-служебными зданиями, в том числе и обслуживающими транспорт, телефонной связи, почтамтами, гостиницами, зданиями торгового назначения и другими нежилыми объектами.

5.4.1.14 В зависимости от расположения привокзальной площади относительно магистральных улиц и от движения местного транспорта площади следует проектировать преимущественно тупиковыми или транзитными.

5.4.1.15 Территории железнодорожных станций, депо и других вспомогательных объектов должны иметь служебные пешеходные переходы через железнодорожные пути. Они должны быть оборудованы настилами, указателями и предупредительными надписями, а в ночное время иметь достаточное электрическое освещение.

5.4.1.16 Для пассажиров должен быть предусмотрен безопасный, удобный и короткий переход от остановок местного транспорта до железнодорожных платформ (и в обратном направлении), минуя основные помещения вокзала.

5.4.1.17 Организацию движения пешеходов и транспорта, зонирование территории на привокзальных площадях следует проектировать по местным условиям с использованием следующих приемов:

- с устройством пешеходной зоны и остановок транспорта по периметру площади;
- с устройством в средней части площади с примыканием к вокзалу пешеходной зоны полуостровного типа с размещением по ее периметру остановок транспорта (прибытия, отправления).

СН РК 3.03-15-2014*

5.4.1.18 В зонах интенсивного движения работников и пассажиров над станционными путями или под ними должны сооружаться пешеходные мосты или пешеходные тоннели.

5.4.1.19 На территории вокзалов в установленных местах для обеспечения безопасности составителей поездов, регулировщиков скорости движения вагонов, дежурных стрелочных постов, осмотрщиков вагонов, приемосдатчиков груза и багажа, экипировщиков локомотивов и вагонов должны проектироваться открытые рабочие площадки, островки безопасности.

5.4.1.20 Стоянка автомобилей не должна перекрывать проезд или мешать подъезду к вокзалу. Места стоянок автомобилей должны быть огорожены и должны иметь соответствующее освещение и дренаж.

5.4.1.21 Автомобильные парковки необходимо располагать в непосредственной близости от здания вокзала для удобства клиентов железнодорожного вокзала, в том числе маломобильных групп населения. Автомобильная стоянка должна содержаться в чистоте, безопасности и сохранности.

5.4.1.22 Автомобильные стоянки, места парковки на привокзальной площади следует проектировать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов по устройству стоянок.

5.4.1.23 Велосипедные парковки необходимо располагать преимущественно в верхней стороне железнодорожного вокзала. Они должны быть одинаково доступны с обеих сторон железнодорожных линий.

5.4.1.24 Велосипедные дорожки должны быть спроектированы на отдельных участках от путей автомобильного движения.

5.4.1.25 Велосипедные стеллажи необходимо размещать:

- в удобном расположении, вблизи входа и выхода на вокзал, на улице или уровне цоколя;
- в зонах интенсивного движения и доступного обзора, хорошо освещенных участков, чтобы препятствовать краже и умышленной порче;
- на территории, обеспечивающей доступ к тротуарам или специальным велосипедным дорожкам;
- вдали от деревьев, стоянок такси или автобусов.

5.4.1.26 Пространство и территория железнодорожного вокзала должны свести к минимуму возможность возникновения аварий, непроходимости и столкновения с потоками пассажиров отправления. При этом должно использоваться доступное пространство и оптимизация пешеходных потоков путем устранения препятствий и поддержания безопасности пассажиров.

5.4.1.27 На территории железнодорожных вокзалов не допускается пересечение путей между транспортными средствами и пешеходами, месторасположение парковок для частных автомобилей, такси и автобусов. При этом не должны быть препятствия затрудняющие движение пешеходов и работоспособность устройств безопасности, подвергающие риску здоровье пешеходов или других посетителей.

5.4.1.28 На участках, где столкновение транспорта с пешеходами является самым высоким следует ввести ограничения скорости и другие ограничения в целях безопасного

маневрирования автобусов и других транспортных средств.

5.4.1.29 Цветники, газоны, низкие и высокие зеленые насаждения (деревья), размещаемые на привокзальных площадях и платформах, не должны затруднять ориентацию и движение пассажиров, чрезмерно увеличивать расстояния от остановок местного транспорта и вагонов до пассажирского здания.

5.4.2 Объемно-планировочные решения

5.4.2.1 Административные и служебно-технические помещения

5.4.2.1.1 Объемно-планировочное решение железнодорожных вокзалов определяется в соответствии с требованиями настоящих строительных норм с учетом организации технологических процессов.

5.4.2.1.2 Объемно-планировочные решения зданий железнодорожных вокзалов должны учитывать природно-климатические особенности района строительства и соответствовать следующим общим требованиям:

а) обеспечивать взаимосогласованную организацию движения пассажиров и посетителей с разделением, главным образом во внеклассных и вокзалах 1 класса потоков прибытия и отправления, а также потоков дальних, местных, транзитных и пригородных пассажиров;

б) предусматривать расположение операционных помещений и устройств (справочные бюро, билетные и багажные кассы, камеры хранения и др.) приближенно к главным путям движения основных потоков пассажиров;

в) предусматривать расположение помещений, предназначенных для ожидания пассажиров, а также предприятий общественного питания и торгово-бытового обслуживания, приближенно к перрону с отделением соответствующих помещений и зон от главных путей движения пассажиров;

г) предусматривать расположение комнат длительного ожидания, а также комнат матери и ребенка изолированно от наиболее шумных помещений и зон вокзала с устройством для соответствующих категорий пассажиров специальных выходов на перрон;

д) обеспечивать удобства для персонала, а также перронных бригад с устройством для них отдельных выходов на перрон.

5.4.2.1.3 В пассажирских зданиях следует предусматривать вестибюли, операционный зал, кассовый зал, зал ожидания, билетные кассы, служебно-бытовые помещения, в том числе специально оборудованные для маломобильных групп населения, объекты информационного обслуживания, комнаты матери и ребенка, медицинский пункт, пункт охраны общественного порядка, буфет, кафе или ресторан, камеры хранения ручной клади, помещения кратковременного пребывания.

5.4.2.1.4 Вестибюли, операционные и кассовые залы должны иметь достаточный фронт для размещения малых операционных помещений (касс, справочных бюро и т.п.) и перед ними не используемую под проходы зону накопления пассажиров, а также зону транзитного (магистрального) движения основных потоков пассажиров.

5.4.2.1.5 Вестибюли в зависимости от характера обслуживания пассажиров,

СН РК 3.03-15-2014*

величины и объемно-планировочной композиции пассажирского здания следует проектировать как:

- а) вестибюли - операционные, кассовые залы;
- б) вестибюли - распределительные залы;
- в) вестибюли - выполняющие функции, как операционных, так и распределительных и кассовых залов.

5.4.2.1.6 Здания вокзалов должны обладать планировочной универсальностью, допускающей при совершенствовании технологии обслуживания пассажиров, возможность изменения планировки, размеров помещений без существенного изменения капитальных конструктивных элементов зданий.

5.4.2.1.7 Планировка тамбуров, входов и выходов из них должна обеспечивать изменение направления движения пассажиров.

5.4.2.1.8 При расположении привокзальной площади и платформ на одном уровне и наличии пешеходных тоннелей залы ожидания следует размещать на первом этаже при наличии пешеходных мостов на втором этаже.

5.4.2.1.9 Залы ожидания должны быть удобно связаны с вестибюлями, предприятиями общественного питания и выходами на платформы и перрон.

5.4.2.1.10 Торговые залы должны проектироваться непроходными помещениями и иметь удобную связь с залами ожидания и вестибюлями.

5.4.2.1.11 Общую площадь залов официальных и других смежных помещений необходимо устанавливать в соответствии с требованиями настоящих строительных норм. К ним относятся конференц-зал, комната для отдыха, кухня, туалет, и т.д.

5.4.2.1.12 Камеры хранения ручной клади необходимо располагать вблизи путей следования пассажиров прибытия и с учетом удобного пользования ими пассажирами отправления.

5.4.2.1.13 Для предотвращения очередей в камерах хранения и багажных помещениях, особенно в период прибытия и отправления поездов, необходимо устраивать запасные окна.

5.4.2.1.14 Багажные помещения должны быть оборудованы устройствами для механизации складирования багажа в нескольких уровнях и для погрузочно-разгрузочных работ. Багажное помещение оборудуют стойками, весами, стеллажами, а также механизмами и устройствами для транспортировки багажа.

5.4.2.1.15 Багажные помещения следует соединять тоннелями со всеми платформами. Необходимая площадь для багажных помещений определяется в соответствии с требованиями настоящих строительных норм.

5.4.2.1.16 При размещении помещений приема и выдачи багажа на первом этаже, кладовых в подземном, спуск и подъем багажа должен быть обеспечен подъемниками, лифтами и пандусами.

5.4.2.1.17 Комнаты матери и ребенка следует размещать в стороне от шумных помещений, желательно с отдельным входом с привокзальной площади или из пассажирского здания.

5.4.2.1.18 Комнаты матери и ребенка не следует размещать выше второго этажа. При размещении комнаты матери и ребенка на третьем этаже и выше необходимо

предусмотреть пассажирский лифт.

5.4.2.1.19 Комнаты длительного отдыха пассажиров следует размещать в относительно тихой зоне, преимущественно на втором или вышележащих этажах.

5.4.2.1.20 Центральная диспетчерская вокзала должна размещаться в смежном помещении с диспетчерским постом пожарной сигнализации. Она должна быть обеспечена телефонной связью со специальными службами коммунального хозяйства, пожарной охраны, головного обеспечения населенного пункта, радиофицирована.

5.4.2.1.21 Помещение дежурного полиции должно располагаться в удобной связи с пассажирскими платформами и залами ожидания.

5.4.2.1.22 Билетные кассы необходимо располагать группами, объединяя их по категориям обслуживания пассажиров, направлениям следования поездов, изолированно от залов ожидания. При проектировании следует учитывать диспетчеризацию работы касс, обеспечивая доступ к интернету, оборудуя их сетевой связью, компьютерами и программным обеспечением, билетопечатающими машинами, оргтехникой и другими устройствами. Перед кассами должны быть зоны накопления пассажиров.

5.4.2.1.23 Справочное бюро и киоски следует располагать вблизи от входов в вестибюли или кассовые залы, оборудовать телефоном, местным радио, справочниками и другими средствами информации.

5.4.2.1.24 При проектировании вокзалов необходимо предусматривать раздельные мужские и женские санитарные узлы. В мужских санузлах количество писсуаров должно быть равно количеству унитазов. В шлюзе-умывальной должны быть расположены умывальники из расчета один на каждые четыре санитарных прибора, но не менее одного на санузел.

5.4.2.1.25 Медпункт с изолятором допускается располагать на первом этаже с выходом на перрон, привокзальные площади, а также в помещения железнодорожного вокзала с доступом подъезда специальных автомобилей со стороны города.

5.4.2.1.26 Помещения бытового обслуживания пассажиров (парикмахерские, курительные, срочного ремонта одежды, обуви и т.п.) должны иметь удобную связь с пассажирскими залами.

5.4.2.1.27 Курительная комната (общая для женщин и мужчин) должна иметь приточно-вытяжную вентиляцию с механическим побуждением в соответствии с санитарно-эпидемиологическими нормами.

5.4.2.2 Пассажирские платформы и навесы

5.4.2.2.1 Выбор типа платформ должен быть функционально и технически обоснован в проекте. Геометрические размеры платформы и навесов на них следует проектировать с учетом требований настоящих строительных норм.

5.4.2.2.2 Зона пассажирской платформы должна нести несколько функций: обеспечить передвижение пассажиров вдоль платформы, посадку и высадку с поездов, предусматривать места для скамеек и зоны отдыха.

5.4.2.2.3 У островных платформ при отсутствии переходов на разных уровнях должны быть предусмотрены сходы, а у боковых также и сходы в полевую сторону.

5.4.2.2.4 Для обеспечения безопасности пассажиров должны быть предусмотрены

СН РК 3.03-15-2014*

меры по устройству перил по продольной оси островной платформы, устройства сигнализации, оповещения о подходе поездов.

5.4.2.2.5 Выход на пассажирские платформы из пассажирских зданий, а также выходы с пассажирских платформ на пешеходные мосты и тоннельные переходы не должны быть стеснены другими сооружениями или устройствами, функционально не связанными с безопасностью людей. На платформах необходимо предусмотреть оборудование для движения людей с детскими колясками и маломобильных групп населения.

5.4.2.2.6 Размеры и конфигурация перронов железнодорожных вокзалов должны определяться количеством и протяженностью приемно-отправочных путей, а также количеством и габаритами пассажирских платформ.

5.4.2.2.7 Одноуровневые решения перрона допускается принимать на перронах бокового и островного типа только в железнодорожных вокзалах 3 класса, а также на перронах тупикового типа.

5.4.2.2.8 Конструктивные системы светильников, фурнитура, необходимые на платформе, должны быть расположены за пределами предупреждающей полосы, доступных путей пространств.

5.4.2.2.9 Высокие платформы, расположенные у путей, где предусматривается техническое обслуживание вагонов поездов, должны иметь конструкцию и очертания, обеспечивающие проход под ними персонала, производящего двухсторонний осмотр и ремонт ходовых частей вагонов.

5.4.2.2.10 Ширину платформ следует устанавливать в зависимости от интенсивности и характера потоков пассажиров, скоростей движения поездов, числа и расположения выходов с платформы и размеров устройств, размещаемых на ней (лестницы, эскалаторы, павильоны, опоры освещения, лифты и т.п.).

5.4.2.2.11 Навесы необходимо устраивать над каждой платформой в отдельности, с применением несущих конструкций из сборного железобетона и перекрытий из армоцементных, алюминиевых или пластмассовых конструкций.

5.4.2.3 Вокзальные переходы

5.4.2.3.1 При проектировании вокзального перехода на разных уровнях выбор типа (пешеходные мосты, конкорс или тоннель) должен осуществляться применительно к местным условиям по оптимальной функционально-планировочной схеме.

5.4.2.3.2 При проектировании переходов следует стремиться к минимуму расчетной длины путей движения потоков пассажиров от привокзальной площади до платформ.

5.4.2.3.3 Переходы на уровне рельсов допустимы на вокзалах 3 класса. Такие переходы должны быть оборудованы автоматической сигнализацией и световыми указателями.

5.4.2.3.4 Вокзальные переходы при согласовании с местными органами допускается проектировать для внеуличного пешеходного сообщения между частями города.

5.4.2.3.5 При выборе типа перехода на разных уровнях следует учитывать эксплуатационные условия работы вокзала, рельеф участка и другие местные

особенности.

5.4.2.3.6 Допускается одновременное устройство нескольких переходов, тоннелей и пешеходного моста.

5.4.2.3.7 Под ступенями открытых лестничных сходов допускается укладка специального электрокабеля для обогрева ступеней при отрицательных температурах наружного воздуха.

5.4.2.4 Окна, двери, лестницы, пассажирские лифты, эскалаторы и подъемники

5.4.2.4.1 Каждое окно, кроме закрываемых наглухо, должно легко раскрываться и удерживаться в требуемых положениях с помощью соответствующих оконных устройств.

5.4.2.4.2 Раскрываемые окна должны быть оборудованы блокирующими устройствами оконных переплетов.

5.4.2.4.3 Двери, обеспечивающие доступ к внутренним помещениям, должны быть оборудованы замками и задвижками, отвечающими требованиям настоящих строительных норм.

5.4.2.4.4 Все внутренние двери здания должны быть хорошо подогнаны к каркасам и при открытии или закрытии должны правильно и надежно соприкасаться с упорами, направляющими и дорожками.

5.4.2.4.5 Двери входных тамбуров должны быть с натяжными притворами и эластичными прокладками в притворах.

5.4.2.4.6 При проектировании в вокзалах автоматических и полуавтоматических дверей они должны включать устройства, которые препятствуют пассажирам оказаться в ловушке во время их работы и эксплуатации.

5.4.2.4.7 В багажных помещениях, помещениях грузов допускается устраивать задвижные двери,двигающиеся по роликам и имеющие очень прочные затворы.

5.4.2.4.8 Лифты, подъемники и эскалаторы должны быть смонтированы так, чтобы они безопасно выдерживали все налагаемые на них нагрузки, правильно функционировали и не представляли физической и пожарной опасности.

5.4.2.4.9 Сиденья в зоне ожидания следует размещать за пределами путей циркуляции движений, при этом они не должны блокировать очереди или иным образом препятствовать перемещению пассажиров.

5.4.3 Санитарно-гигиенические требования

5.4.3.1 Архитектурно-планировочное решение зданий, помещений и сооружений железнодорожных вокзалов, их размещение должны соответствовать требованиям санитарно-гигиенических норм.

5.4.3.2 Качество питьевой воды должно соответствовать требованиям, установленным санитарными нормами и гигиеническими нормативами к качеству воды централизованных систем питьевого водоснабжения.

5.4.3.3 Не допускается применять для облицовки стен и колонн материалы с грубошероховатой поверхностью, ракушечник, туф. Подвесные потолки должны быть выполнены из звукопоглощающей облицовки.

СН РК 3.03-15-2014*

5.4.3.4 Помещения культурно-бытового обслуживания пассажиров должны располагаться рядом с залами ожидания.

5.4.3.5 Расположение, ширина дверей и проходов медицинского пункта должны обеспечивать возможность свободного передвижения с медицинскими носилками и на инвалидных колясках.

5.4.3.6 Посадочные платформы вокзалов и остановочных пунктов должны содержаться в чистоте, освещаться в ночное время.

5.4.3.7 Поверхность платформ должна быть ровной, без ям и выбоин, скопления воды, при этом платформа должна иметь твердое покрытие.

5.4.3.8 На всех пассажирских платформах должны быть предусмотрены полосы безопасности из прочного, нескользкого, морозостойкого, контрастного по цвету материала покрытия.

5.4.3.9 Поверхность пола платформы должна быть шероховатой, исключающей скольжение обуви пассажиров.

5.4.3.10 В помещениях уборщиков должны содержаться моющие раковины с горячей и холодной водой, полы не должны скользить и быть непроницаемы для концентрированной очистки химическими веществами, стены должны облицовываться керамической плиткой, предусмотрены шкафы для хранения уборочного оборудования, стеллажи для хранения моющих средств.

5.4.3.11 В санузлах для персонала полы и стены должны быть облицованы керамической плиткой, снабжены душевыми кабинами, раздевальной зоной и складывающимися сиденьями.

5.4.3.12 Санитарно-бытовые помещения для персонала на железнодорожных вокзалах, пунктах экипировки и подготовки пассажирских составов в рейс должны быть оборудованы индивидуальными шкафами, обеспечивающими раздельное хранение личной и специальной одежды.

5.4.3.13 Светопрозрачные ограждения вокзалов следует проектировать с учетом требований, при которых шум, проникающий в помещения извне, не превышал норм установленных в СН РК 2.04-02.

5.4.3.14 Конструкция отопительных приборов и вентиляции должна обеспечивать их удобную очистку от пыли и грязи.

5.4.3.15 Для очистки и обеззараживания воздуха от всех типов органических загрязнений в одном устройстве, неприятных запахов и микробиологических частиц в помещениях вокзала устанавливают фотокаталистические системы очистки и обеззараживания воздуха.

5.4.3.16 Конструктивные решения витражей должны обеспечивать возможность мойки стекол и очистки пространства между ними вручную или механическими устройствами.

5.4.3.17 Кладовые должны размещаться в местах, удобных для загрузки пищевых продуктов и не затрудняющих их очистку и дезинфекцию.

5.4.3.18 Производственные пищевые отходы и бытовой мусор должны собираться раздельно в специальные емкости и по мере накопления сбрасываться на стоянках, предусмотренных технологической схемой движения поезда.

5.4.3.19 Характер внутренней отделки основных пассажирских помещений и залов ожидания следует устанавливать в соответствии с требованиями санитарно-гигиенических норм и с учетом следующих общих требований:

а) ограждающие поверхности вестибюлей, операционных и кассовых залов, залов ожидания, торговых залов, ресторанов, а также тоннельных переходов и надземных залов-конкорсов должны выполняться из высококачественных, прочных, стойких, гигиенических и экономичных в эксплуатации материалов;

б) должна быть обеспечена хорошая обозреваемость всех помещений и устройств, в которых нуждаются пассажиры и персонал, в том числе видимость операционных и кассовых залов с привокзальной площади и видимость перрона из залов ожидания;

в) отделка основных пассажирских помещений и залов должна решаться со скрытым размещением инженерных коммуникаций (водопровод, канализация, вентиляция, отопление, освещение, радио, связь и др.).

5.4.4 Требования к средствам визуальной информации

5.4.4.1 Каждая железнодорожная станция должна иметь идентификационные знаки видимые на входе железнодорожного вокзала и прилегающих транспортных маршрутов.

5.4.4.2 Информационные дисплеи, установленные в общественных местах должны быть видимыми в любых погодных условиях и регулярно обновляться с точной информацией.

5.4.4.3 Средствами визуальной информации и ориентирования на железнодорожном вокзале должны быть снабжены на следующие объекты:

- стоянки и парковки;
- транспортные развязки;
- двери и выходы;
- основные пассажирские маршруты;
- поверхности пола, стекла и разметки на стенах;
- туалеты;
- билетные кассы;
- пандусы;
- лифты, эскалаторы;
- телефоны и автоматы продажи билетов;
- справочное бюро;
- кабинет начальника вокзала;
- помещение дежурного помощника начальника вокзала;
- помещения кратковременного пребывания, в том числе для инвалидов;
- медпункт;
- полиция;
- комнаты матери и ребенка;
- камеры хранения ручной клади.

5.4.4.4 В целях создания удобства для пассажиров должна быть обеспечена следующая информация:

- инструкция по безопасности;

СН РК 3.03-15-2014*

- предупреждающие, запрещающие и обязательные знаки;
- информация относительно отправления и прибытия поезда, правила проезда в пассажирских поездах, о наличии свободных мест и стоимости проезда, неотложной медицинской помощи, книги жалоб и предложений, о режиме работы билетных и багажных касс, расположении помещений в здании вокзала и перечне услуг, оказываемых на вокзалах;
- идентификация пассажирского зала, где представлены и обозначены маршруты для этих объектов.

5.4.4.5 Знаки ориентирования пассажиров должны быть установлены у входа в каждой парковке, чтобы безошибочно направлять людей к их парковочным местам.

5.4.4.6 Знаки, символы и пиктограммы должны применяться последовательно по всему маршруту вокзала. Тексты и символы должны быть выполнены в едином дизайне, хорошо читаемы и зрительно воспринимаемы пассажирами и посетителями вокзалов. Следует придерживаться единого по высоте размещения однотипной информации.

5.4.4.7 Идентификация зданий вокзалов должна освещаться в темное время суток. Основные информационные и указательные знаки должны освещаться или отражаться.

5.4.4.8 В зависимости от класса железнодорожного вокзала на платной основе следует предоставлять дополнительные услуги:

- объявления по громкоговорящей связи по просьбе пассажиров, встречающих или провожающих;
- объявления рекламного характера о деятельности перевозчиков и услугах коммерческих структур, расположенных на железнодорожном вокзале;
- представление справочной информации на бумажном носителе;
- комнаты отдыха для пассажиров, в том числе комната матери и ребенка;
- общественные туалеты при наличии альтернативы бесплатного туалета.

5.5 Проектирование инженерных сетей и систем

5.5.1 Водоснабжение и канализация

5.5.1.1 Водоснабжение, водопровод и канализацию железнодорожных вокзалов необходимо проектировать в соответствии с требованиями СН РК 4.01-03.

5.5.1.2 Вокзалы следует оборудовать постоянным водопроводом, обеспечивающим хозяйственно-питьевые и противопожарные нужды, а также сетями бытовой канализации и внутренних водостоков в соответствии с требованиями СН РК 4.01-01.

5.5.1.3 Здания, в которых установлено сантехническое оборудование, и все помещения, обеспеченные канализационными трубами, должны быть подключены к коммунальной системе канализации.

5.5.1.4 Водоснабжение должно поступать к водопроводным элементам, принадлежащим и оборудованию с адекватным для их работы давлением и расходом.

5.5.1.5 Вновь строящиеся, реконструируемые и действующие здания железнодорожных вокзалов должны быть оборудованы водопроводом, канализацией, централизованным холодным и горячим водоснабжением в соответствии с требованиями

к общественным зданиям и сооружениям в части хозяйственно-питьевого водоснабжения и водоотведения.

5.5.1.6 При наличии собственного источника водоснабжения он должен соответствовать санитарно-гигиеническим требованиям к водоснабжению.

5.5.1.7 В пешеходных тоннелях и на платформах следует предусматривать поливочный водопровод для уборки.

5.5.1.8 Для отвода воды из пешеходного тоннеля следует предусматривать ливневую канализацию с водоприемными устройствами и дальнейшей перекачкой в наружную сеть.

5.5.1.9 Железнодорожные вокзалы должны быть оборудованы автоматизированными насосными установками, обеспечивающими хозяйственно-питьевые и противопожарные нужды. Объем автоматизации систем противопожарного водоснабжения следует проектировать, исходя из действующих строительных норм, включая региональные.

5.5.1.10 Дренажные, насосные установки канализационных стоков и другое оборудование железнодорожных вокзалов 2 и 3 класса, а также внеклассных необходимо автоматизировать.

5.5.1.11 Помещение для погружного насоса или его огороженное пространство должны быть дренированы и защищены от промерзания обогревом.

5.5.1.12 Для транспортировки питьевой воды должны использоваться насосы, относящиеся к классу насосов питьевой воды. Насосы для индивидуальной системы водоснабжения должны быть спроектированы и смонтированы в здание, предотвращая заражение питьевой воды.

5.5.1.13 Санитарно-технические помещения (душевые, туалеты), проектируемые в пассажирском здании для обслуживающего персонала, следует оборудовать унитазами с непосредственно присоединенными бачками.

5.5.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха

5.5.2.1 При проектировании систем отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха необходимо руководствоваться требованиями СН РК 4.02-01.

5.5.2.2 Тепловые пункты следует оснащать средствами автоматизации, приборами теплотехнического контроля и регулирования, обеспечивающими работу тепловых пунктов без постоянного присутствия обслуживающего персонала.

5.5.2.3 В зданиях вокзалов системы отопления следует проектировать во всех помещениях, предназначенных для пассажиров и административно-служебного персонала.

5.5.2.4 Наряду с традиционными источниками тепла допускается применять системы лучистого газового отопления.

5.5.2.5 На железнодорожных вокзалах допускается использование вторичного тепла от системы охлаждения.

5.5.2.6 Системы вентиляции и кондиционирования воздуха необходимо предусматривать в функционально важных помещениях вокзала. Системы отопления и вентиляции должны обеспечивать нормативное качество воздуха, оптимальный микроклимат во всех помещениях.

5.5.2.7 Отопительные, вентиляционные системы и системы кондиционирования

СН РК 3.03-15-2014*

воздуха должны включать приборы и приспособления для контроля и регулировки температуры воздуха в здании.

5.5.2.8 При проектировании систем отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха помещений и зданий железнодорожных вокзалов должны выполняться требования настоящих строительных норм, в том числе действующих нормативно-технических документов, устанавливающих требования к проектированию инженерных сетей и систем.

5.5.2.9 В большинстве помещений железнодорожных вокзалов следует проектировать приточно-вытяжную вентиляцию с естественным побуждением, а в санузлах общего пользования и курительных - самостоятельную механическую вытяжную вентиляцию.

5.5.2.10 Стеклянные фасады вокзала следует проектировать с покрытием солнцезащитными пленками, улучшающими теплозащиту здания и повышающими комфорт пассажиров. На железнодорожных вокзалах необходимо устанавливать воздушные завесы над дверными проемами здания в целях разделения зон с теплым и холодным воздухом, сохраняя тепло в помещениях.

5.5.2.11 Приточные и вытяжные вентиляционные системы в зданиях вокзалов требуют разветвления, наладки и сезонного регулирования.

5.5.2.12 Кондиционирование воздуха (центральное или автономное) следует предусматривать в помещениях касс, операционных и кассовых залах, в залах ресторанов, в комнате матери и ребенка в соответствии с требованиями СН РК 4.02-01.

5.5.2.13 Для оборудования тепловых пунктов и трубопроводов наружных тепловых сетей необходимо предусматривать тепловую изоляцию, независимо от температуры теплоносителя и способа прокладки сетей.

5.5.3 Электроснабжение и оборудование вокзалов

5.5.3.1 При проектировании электроснабжения и оборудования железнодорожных вокзалов следует руководствоваться требованиями СН РК 4.04-07.

5.5.3.2 Электроснабжение железнодорожных вокзалов должно осуществляться от двух независимых внешних источников.

5.5.3.3 Оборудование системы электроснабжения должно обеспечивать механическую прочность при воздействии:

- эксплуатационных нагрузок;
- нагрузок в аварийных расчетных режимах;
- монтажных нагрузок.

5.5.3.4 В проектах электрооборудования вокзалов должны предусматриваться решения, обеспечивающие экономию электроэнергии за счет применений экономичных источников света, местного и централизованного автоматического или ручного управления освещением.

5.5.3.5 Размещение трансформаторной подстанции должно обеспечивать возможность подъезда автотранспорта для доставки трансформаторов и другого электрооборудования.

5.5.3.6 Не допускается размещение встроенных трансформаторных подстанций со стороны помещений, предназначенных для ночного отдыха пассажиров.

5.5.3.7 Схемы питающих и распределительных сетей должны обеспечивать надежность электроснабжения вокзала, безопасность обслуживания и ремонта.

5.5.3.8 Электропитающие установки должны включать третий независимые источники электроснабжения, обеспечивающие не менее установленного срока непрерывной работы при отключении основного и резервного внешних источников электроснабжения.

5.5.3.9 Электроснабжение элементов подсистемы железнодорожной электросвязи должно быть бесперебойным при переключении источников питания. Должны быть предусмотрены схемы включения внешних перевозимых источников электропитания.

5.5.3.10 Электрическое оборудование, расположенное на вокзале, должно включать в себя следующие элементы:

- а) станцию питания;
- б) станцию главного распределительного щита;
- в) питание для систем станции;
- г) связь и системы данных;
- д) освещение.

5.5.3.11 Запрещается транзитная прокладка питающих и распределительных линий через комнаты длительного отдыха пассажиров, комнаты матери и ребенка, а также камеры хранения, складские и другие пожароопасные помещения.

5.5.3.12 Питающие линии осветительных установок вокзалов 1 класса, а также внеклассных должны подключаться непосредственно к распределительным устройствам низкого напряжения, а вокзалов 2 и 3 классов - к главным распределительным щитам.

5.5.3.13 На железнодорожных вокзалах необходимо использовать интеллектуальные системы управления для оптимизации энергии (световые датчики для редко используемых областей и датчики движения эскалатора).

5.5.3.14 Система электроснабжения должна безопасно функционировать при одновременном воздействии эксплуатационных или аварийных нагрузок и климатических факторов, соответствующих нормативным показателям района эксплуатации объекта, в том числе для режимов минимальной и максимальной температуры, максимальной скорости ветра или гололёда с ветром.

5.5.3.15 В помещениях без естественного света, предназначенных для кратковременного пребывания пассажиров, управление освещением должно осуществляться автоматическими выключателями с групповых распределительных щитов.

5.5.3.16 Электродвигатели рабочего и резервного пожарных насосов, а также установки автоматического пожаротушения и автоматическая пожарная сигнализация должны питаться электроэнергией по отдельным линиям.

5.5.3.17 Все элементы подсистем с допустимым для них риском должны сохранять работоспособное или защитное состояние в течение установленных для них сроков службы.

5.5.3.18 Щиты низкого напряжения и электрические устройства не должны устанавливаться рядом с помещениями сотрудниками.

СН РК 3.03-15-2014*

5.5.3.19 Высота расположения светильников должна обеспечивать возможность безопасного обслуживания с помощью передвижных напольных устройств.

5.5.3.20 Молниезащиту зданий вокзалов следует предусматривать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.5.3.21 Суммарная расчетная нагрузка комплексов вокзала должна быть не менее расчетной нагрузки наибольшей группы потребителей.

5.5.3.22 Питание электроэнергией автоматов для продажи билетов, оборудований банкоматов, внутренних и наружных световых указателей должно осуществляться по самостоятельным линиям.

5.5.3.23 В проектах должна быть предусмотрена возможность скрытой проводки внутренних коммуникаций и обеспечен легкий доступ к ним путем устройства подвесных потолков, сквозных шахт и т.п. устройств.

5.5.3.24 Электрическое и механическое оборудование помещений должно предусматриваться с аварийным освещением для обеспечения безопасной эвакуации и устранения неисправностей.

5.5.3.25 Лампы для платформ и навесов должны быть идентичными в целях поддержания равномерной освещенности всей платформы, а также быть удобными для технического обслуживания и замены.

5.5.4 Наружное и внутреннее освещение

5.5.4.1 Наружное и внутреннее освещение железнодорожных вокзалов следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 2.04-02.

5.5.4.2 Освещение объектов и помещений инфраструктуры железнодорожных вокзалов должно соответствовать установленным нормам и обеспечивать безопасность движения поездов и маневровых передвижений, безопасность пассажиров при посадке в вагоны и высадке из вагонов, работников, охрану грузов и багажа.

5.5.4.3 Аварийное освещение должно устраиваться в залах ожидания, пешеходных тоннелях, помещениях связи, электрощитовых, пунктах управления системами инженерного оборудования и вертикальным транспортом, билетных и багажных кассах, медпунктах, транспортной полиции, постах пожарной охраны.

5.5.4.4 Эвакуационное освещение должно устраиваться в проходных помещениях, коридорах, холлах, лестницах, служащих для эвакуации людей из помещений.

5.5.4.5 Аварийное освещение для лестниц и эскалаторов должно распределять освещение на верхних и нижних лестничных площадках.

5.5.4.6 В пешеходных тоннелях следует устанавливать световые указатели направления для движения пассажиров.

5.5.4.7 Световые указатели системы информации пассажиров должны устанавливаться в соответствии с настоящими строительными нормами и присоединяться отдельными группами к сети рабочего освещения, не отключаемого в любое время суток.

5.5.4.8 Посадочные платформы вокзалов и остановочные пункты следует освещать в тёмное время суток. Уровни искусственной освещенности должны соответствовать действующим нормативно-техническим правовым актам, устанавливающим требования к

проектированию освещения.

5.5.4.9 Осветительные приборы должны быть защищены от механических воздействий и повреждений.

5.5.4.10 Приборы освещения необходимо располагать с учетом того, чтобы обеспечивалась видимость неподсвеченных вывесок и знаков во время работы вокзала.

На вокзалах не допускается применение прожекторов, которые могут создавать неудобства для пассажиров.

5.5.4.11 В пассажирских лифтах освещение должно быть равномерно распределено.

5.5.4.12 Платформы и другие территории, используемые пассажирами, следует освещать равномерно, не должно быть резких перепадов освещения.

5.5.4.13 Наружное освещение железнодорожного вокзала должно иметь дистанционное управление, а освещение помещений - центральное управление.

5.5.4.14 Пункт управления наружным освещением железнодорожного вокзала должен иметь связь с пунктом управления освещением.

5.5.4.15 Для освещения пассажирских платформ допускается использовать светильники, монтируемые на продольной цепной подвеске.

5.5.4.16 Световые огни под навесами железнодорожных платформ необходимо размещать скрытыми от обзора, чтобы обеспечить видимость линий оператора при приближении к платформе.

5.5.4.17 Установки освещения не должны мешать сигнальным огням, нарушать видимость водителей и пассажирских информационных табло.

5.5.4.18 Освещенность помещений бытового обслуживания пассажиров, встроенных в здание вспомогательных помещений, следует принимать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов и СН РК 2.04-01.

5.5.5 Связь и сигнализация

5.5.5.1 В вокзалах с учетом их расчетной вместимости и местных условий должны предусматриваться следующие устройства связи и сигнализации:

- оперативно-технологическая, распорядительная, железнодорожная автоматическая и городская телефонная связь;
- электрочасофикиция;
- информационно-справочная аппаратура;
- громкоговорящее оповещение пассажиров;
- билетно-кассовая аппаратура и билетная диспетчерская связь;
- устройства приема программ телевидения;
- пожарная и охранная сигнализация.

5.5.5.2 Железнодорожная автоматическая телефонная связь (ЖАТС) должна предусматриваться для ведения служебных переговоров работниками вокзала в пределах станции или участка железной дороги, при необходимости – с выходом на местную и городскую телефонные сети.

5.5.5.3 Вокзалы должны быть оборудованы электрочасами. Часы устанавливаются на фасадах здания со стороны города, на перроне и на платформах, в пассажирских и служебных помещениях.

СН РК 3.03-15-2014*

5.5.5.4 Для предоставления информации пассажирам железнодорожные вокзалы должны оборудоваться связью громкоговорящего оповещения, которое устанавливается в пассажирских залах, на платформах.

5.5.5.5 Билетные кассы должны быть оборудованы билетно-кассовой аппаратурой и системой телефонной связи для получения информации о наличии мест, а также управления продажей билетов и бронирования мест на поезд.

5.5.5.6 В местах, удобных для пассажиров следует устанавливать таксофоны городской и междугородной связи.

5.6 Требования по обеспечению доступности для маломобильных групп населения

5.6.1 При проектировании железнодорожных вокзалов следует обеспечить доступность зданий для престарелых, пассажиров с ограниченной мобильностью, детей инвалидов (в том числе пользующихся креслами-колясками, имеющих слабое зрение, слабый слух) в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01.

5.6.2 Обеспечение доступности для маломобильных групп пассажиров должно быть выполнено за счет планировочных, технологических, конструктивных и информационных мероприятий, а также выполнения установленных требований безопасности.

5.6.3 При проектировании железнодорожных вокзалов следует учитывать системы обслуживания инвалидов:

- а) систему устройств, необходимых инвалидам для передвижения, отдыха и пребывания;
- б) систему зрительной информации;
- в) систему звуковой информации.

5.6.4 В пассажирском здании должна проектироваться комната для хранения инвалидных колясок и подъемников, которыми будут пользоваться для посадки и высадки пассажиры в инвалидных колясках.

5.6.5 Система зрительной информации должна складываться из информационной схемы основной ориентации вокзала и специальной зрительной информации, предназначенной для инвалидов.

5.6.6 В системе звуковой информации на железнодорожном вокзале отдельные билетные кассы и справочное бюро должны оснащаться специальными устройствами для пассажиров с пониженным слухом.

5.6.7 Телефонные аппараты в залах с интенсивным движением пассажиров следует рассчитывать на людей с ослабленным слухом и необходимо размещать их на более низком уровне для инвалидов на коляске.

5.6.8 Все доступные для маломобильных групп места общего пользования должны быть обозначены знаками или символами (пиктограммами) установленного образца единого для всех видов транспорта, в частности: места парковки личного автотранспорта, остановки общественного транспорта, входы в пассажирское здание, вокзальные переходы, общественные санузлы и т.п.

5.6.9 Визуальная информация на вокзале должна быть доступна для маломобильных

групп населения, при этом необходимо обеспечить звуковую информацию и информационное табло с указанием прибытия и отправления поездов.

5.6.10 Для обеспечения доступности вокзалов входы и выходы должны быть четко обозначены на территории, при этом знаки «двойная стрелка» железнодорожного вокзала должны размещаться смежно с главным зданием, чтобы предоставить пассажирам возможность для ориентирования.

5.6.11 На территории вокзала любые предметы и препятствия мешающие передвижению маломобильных пассажиров должны быть минимизированы или убраны.

5.6.12 Парковочные места, стоянки людей с ограниченными физическими способностями должны быть укрыты навесами для защиты от осадков, пока они передвигаются или выходят из автомобиля.

5.6.13 Поверхность зон высадки наряду с тротуарами для пассажиров с ограничениями возможностями должны быть на одном уровне с проезжей частью данного участка в целях удобства.

5.6.14 Проектируемое пассажирское здание вокзала должно иметь не менее одного входа, доступного для маломобильных групп пассажиров.

5.6.15 При небольшой разнице в высоте в здании, где нет лифтов и пандусов, следует обеспечить подъемники для инвалидов на коляске.

5.6.16 Медицинский пункт и туалеты для маломобильных групп населения следует располагать на первом этаже здания для удобства пользования.

5.6.17 Дверные проемы в помещения, доступные маломобильным группам населения, не должны иметь порогов и перепадов высот пола, если этого не требуется по назначению помещения.

5.6.18 Маршруты для маломобильных групп пассажиров с нарушениями опорно-двигательного аппарата должны быть четко обозначены.

5.6.19 Для удобства пребывания и передвижения инвалидов на железнодорожном вокзале должна предусматриваться «безбарьерная среда»:

- устройство пандусов, грузопассажирских лифтов, мест для инвалидных колясок в зале ожидания;

- специальные столики в буфетах, кафе, ресторанах, с учетом размера колясок;

- специальные кабины в общественных туалетах;

- подъемники для посадки-высадки инвалидов-колясочников с платформы в вагон, инвалидные коляски;

- расположение окон билетной кассы, справочного бюро, камер хранения ручной клади и т.д. - на пониженном уровне;

- обеспечение свободного пространства перед кассами, справочным бюро, автоматами для их продажи и т.д., достаточного для маневрирования инвалидов на кресле-коляске в условиях скопления в этих зонах пассажиров;

- информация обеспечивается для инвалидов с использованием языков, текстов, шрифта Брайля, тактильного общения, крупного шрифта, доступных мультимедийных средств.

5.6.20 В системе визуальной информации для пассажиров на железнодорожном вокзале должны предусматриваться пиктограммы с символами доступности помещений для маломобильных групп пассажиров.

СН РК 3.03-15-2014*

5.6.21 При проектировании участка вокзала или комплекса зданий следует обеспечивать непрерывность пешеходных и транспортных путей, используемых маломобильными группами пассажиров. Эти пути должны быть связанными с внешними пешеходными и транспортными путями и остановками городского транспорта.

5.6.22 Все пункты сервиса должны быть легкодоступными для маломобильных групп населения.

5.7 Безопасность при эксплуатации

5.7.1 В целях обеспечения безопасности вспомогательное оборудование (информационное, оборудование для кондиционирования воздуха, банкоматы и шкафчики для хранения вещей), следует размещать в местах, где они:

- не уменьшают проходимость пассажиров во время движения;
- не увеличивают риск получения травм.

5.7.2 Конструкции окон, витражей и их крепление к несущим конструкциям должны обеспечивать безопасность людей, находящихся в здании и на прилегающей территории от поражения фрагментами этих элементов.

*5.7.3 Обеспечение антитеррористической защищенности зданий вокзалов должно осуществляться на всех этапах жизненного цикла здания и соответствовать системе антитеррористической защиты согласно требованиям, установленным в постановлении Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191 (*Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НҚ*).

*5.7.4 В целях обеспечения комплексной безопасности для записи телевизионных изображений в зданиях применяются видеорегистраторы. На железнодорожных вокзалах видеорегистраторы размещаются так, чтобы доступ к ним был возможен только под контролем представителя руководства объекта, ответственного за охрану (*Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НҚ*).

5.7.5 В составе вокзалов необходимо размещение оборудования технических средств сигнализации, видеонаблюдения, обнаружения металлических предметов и оружия, принудительной остановки автотранспортных средств.

5.7.6 При проектировании входов в здание вокзала необходимо предусматривать размещение постов охраны и точек доступа, оснащенных досмотровым оборудованием.

5.7.7 На въездах и выездах на прилегающую к объекту территорию должны быть предусмотрены контрольно-пропускные пункты для исключения несанкционированного проезда автотранспорта и прохода людей.

5.7.8 Вестибюли следует проектировать с учетом как наибольшего скопления людей в часы пик, так и с учетом размещения постов охраны и точек доступа, оборудованных пропускными устройствами и досмотровым оборудованием.

5.8 Охрана окружающей среды

5.8.1 При проектировании пассажирских зданий с помещениями для управления работой вокзала необходимо учитывать характер и объем выделяемых ими загрязняющих

атмосферу выбросов и предусматривать мероприятия по борьбе с ними.

5.8.2 При разработке проектов строительства, реконструкции, консервации, демонтажа и сноса зданий должны учитываться нормативы допустимой антропогенной нагрузки на окружающую среду, предусматриваться мероприятия по предупреждению и устранению загрязнений окружающей среды, а также способы обращения с отходами, применяться наилучшие доступные технические методы, ресурсосберегающие, малоотходные технологии, способствующие охране окружающей и восстановлению природной среды, рациональному (устойчивому) использованию природных ресурсов и их воспроизводству.

5.8.3 При планировке привокзальной площади и прилегающей к ней территории вдоль железнодорожных путей необходимо предусматривать проведение комплексных мероприятий по охране окружающей природы, включающих восстановление земельных участков, нарушенных хозяйственной деятельностью, сохранение зон охраны ландшафтов с памятниками архитектуры и культуры.

5.8.4 При строительстве вокзала не допускается применять материалы, выделяющие загрязнения в тех количествах, при которых невозможно поддерживать безопасность окружающей среды в целом.

5.8.5 Загрязненный воздух из помещений следует устранять таким образом, чтобы не создавалась опасность для здоровья населения.

5.8.6 Мероприятия по охране окружающей среды должны быть направлены на:

- поддержание сложившегося экологического равновесия геофизических, биологических и других компонентов, прилегающих к вокзалу территорий;
- торможение процессов естественной деградации рельефа и растительного покрова, водоемов и других природных образований, расположенных вблизи вокзала;
- сохранение эстетических качеств ландшафта, исторических, этнографических, архитектурных и др. памятников на территории вокзала и привокзальной площади;
- ликвидацию последствий воздействия на природную среду, возникающего в ходе строительства;
- минимизацию техногенных воздействий на окружающую среду, возникающих в процессе эксплуатации вокзала, в том числе всех видов загрязнения воздушного и водного бассейнов, поверхности и подземного пространства;
- соблюдение архитектурной целостности привокзального ансамбля;
- оздоровление отдельных элементов ландшафта, не затронутых в процессе строительства.

5.8.7 В проекте благоустройства должны быть определены площадки для сбора мусора, а также для складирования убираемого снега и льда. Последние должны быть оборудованы песколовками и устройствами для приема и удаления талой воды

5.8.8 Места, предназначенные для сбора подлежащих утилизации ртутьсодержащих электроламп и других, опасных для здоровья веществ, должны быть безопасными для их хранения.

5.8.9 Принимаемые в проекте технические и технологические решения должны проверяться на предмет их возможного негативного влияния на окружающую среду путем сопоставления существующей, а также прогнозируемой ситуации.

5.8.10 Проектирование освещения интерьера и экsterьера должно свести к

минимуму световое загрязнение, благодаря внедрениюочных экосистем в темное время.

6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЮ И РАЦИОНАЛЬНОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Обеспечение энергoeffективности

6.1.1 Для обеспечения эффективного использования истощающих источников энергии ограждающие конструкции здания должны быть сооружены в соответствии с установленным энергетическим коэффициентом полезного действия.

6.1.2 В целях обеспечения эффективного использования энергии в здании, необходимо также принимать во внимание следующие требования: тепловое сопротивление, солнечная радиация, плотность воздуха и потеря или получение теплоты от сервисных служб здания.

6.1.3 В зданиях вокзалов необходимо устанавливать освещение с низким потреблением энергии для сокращения расходов на энергопотребление.

6.1.4 В целях сокращения энергопотребления на железнодорожном вокзале необходимо предусмотреть:

- а) светодиодное освещение внутри зданий, на перронах, участках и территориях;
- б) солнечные батареи для потребления солнечной энергии;
- в) систему сбора повторного использования дождевой воды.

6.1.5 Для обеспечения энергoeffективности в конструкциях здания должны применяться самоочищающиеся стекла с нанопокрытием, солнечные инверторы и т.д.

6.1.6 В зданиях вокзала следует максимально использовать энергию поступающего дневного света в целях сокращения затрат на искусственное освещение.

6.1.7 В целях сокращения энергопотребления в залах ожидания, операционных залах, туалетных помещениях устраивают фотокаталитические системы очистки воздуха.

6.1.8 Для оптимального использования и сокращения потребления энергии необходимо максимально усовершенствовать технологию проектирования здания, чтобы получить выгоду из местных экологических условий.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 При проектировании зданий вокзалов следует использовать технологии, обеспечивающие экономное расходование сырья, материалов и энергоносителей, вторичное использование ресурсов и утилизацию отходов.

6.2.2 Необходимо учитывать мероприятия по рациональному использованию водных ресурсов: сокращение водопотребления, увеличение использования воды в системах оборотного и повторно-последовательного использования, сокращение непроизводительных расходов и потерь воды, снижение и прекращение сброса загрязненных сточных вод, очистка сточных вод.

6.2.3 В целях обеспечения устойчивого ландшафта территории вокзала необходимо использовать экологически сертифицированные, не токсичные, органические и биоразлагаемые удобрения, при этом следует избегать использования токсичных

химических веществ, которые могут нанести вред естественным водным ресурсам и биофлоре окружающей среды.

6.2.4 При проектировании ландшафтных участков с соответствующей растительностью для борьбы с эрозией необходимо свести к минимуму потребность в дополнительной ирригации (поливе).

6.2.5 На территории вокзала необходимо обеспечить защиту существующих растений, в том числе деревьев и кустарников, и использовать местную природную среду для повышения целостности экологии.

6.2.6 В зданиях железнодорожных вокзалов необходимо устанавливать эффективную (экономичную) сантехнику, чтобы минимизировать количество используемой воды.

6.2.7 Для сооружений и инфраструктуры железнодорожного вокзала должны применяться системы солнечной генерации электрической энергии, при которых вырабатывается электроэнергия и сохраняется устойчивый коэффициент полезного действия.

УДК 725.3

МКС 91.040.10

Ключевые слова: вокзалы, вместимость, платформа, посадка, пропускная способность, площадки, территория, вестибюль, помещение, пожарная безопасность, санитарно-техническое оборудование, электроснабжение, наружное освещение.

ҚР ҚН 3.03-15-2014*
СН РК 3.03-15-2014*

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҮРФЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ИСТЕРІ ЖӘНЕ
ЖЕР РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТИ

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.03-15-2014*

ТЕМІР ЖОЛ ВОКЗАЛДАРЫН ЖОБАЛАУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазКСФЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.03-15-2014*

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ВОКЗАЛОВ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная